

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 11.

Ljubljana,
10. marta
1932.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Uzgojna moć sokolske ideje Tyršev narodni program

U »Rozhledy« napisao je godine 1895 brat K. Sokol ove reči: »Nezaboravni Tyrš su davno zaboravili i zaboravljaju ga ponajviše oni, koji najčešće uzalud čitaju njegovo ime«.

Mi jugoslovenski Sokoli nećemo da budemo među tima, tako osudivanim čitaocima Tyrševa imena. Uvek smo nastojali, da proniknemo do srži toga što se za tim imenom skriva i što to ime znači velikog i lepog. U ovim danima čuje se Tyrševi imenom po svem kulturnom svetu. Razume se, to najpre po slovenskom, a zatim takoder i po ostalom, gde je Tyršev životno delo narašlo u ceni svoje unatarnje vrednosti, kao što se je medju Slovenima trajno i bistveno spojilo sa značajem, delom i životom naroda.

Od pred navedene godišnjice pa do dana današnjega — u to doba skoro četrdesetih godina — gore izrečena osuda oslabila je u svojoj oštrini jer su je pobile činjenice slovenske istorije. Veliki svesokolski sletovi pre svega u Pragu i onda u međuvremenu ili istovremeno po drugim središtima slovenskog življa Evrope i Amerike, međunarodna telovežbačka takmičenja, na kojima su se sokolski bori uvek sve odlučnije sa svojom jedinstvenom izvezbašću odvraćaju i smelo probijali na prva mesta, sve to više su potverdili i naglašavali slavni i puni zvuk Tyrševa imena. To ime su ostvaranjem idejne strane njegove tvorbe i uvek sve to većim stupnjevanjem idealizovanog kalupa realnosti te tvorbe kao u granit klesali u istoriju naroda, čije su se zastave vijale s veneem pobede sokolske misli!

Kada je Masaryk kao mlađi profesor stigao u Prag, upoznao se je i više puta sastajao s Tyršem, razmijšljajući s njim o položaju naroda i o zadacima Sokolstva. U Tyršu je sve vrelo i kipeo. Hteo je da diže barikade, hteo je revoluciju, da snagom oružja, koje je kovao u svesti sokolskih duša, spasi narod od propasti. Masaryk je bio protiv nasilne revolucije. Čekao je na mirni razvoj dogadaja. A što se je dogodilo u godinama svetskog rata?

Tyrš je već godine 1878 rekao: »Uvek moraš da ustraješ uz zastavu dobre i napredne stvari, da ustraješ u narodnoj stvari u najboljem značenju reči. U nijednoj prilici ne smes da odustaneš, otstupiš pred nerazumnim i natražnjačkim predrasudama, uvek ustraj na tome, što je zametak bolje i srećnije budućnosti.«

Svi znamo, da se je sadanji predsednik Čehoslovačke Republike do sredino i neuromljivo ravnao po tome nauku te je — kada je usud naroda tražio konačnu odluku — sam počeo da diže barikade te se je svom svojom ogromnom moralnom i državničkom moći predao revoluciji, u borbu svih protiv svima, u taj vihor, koji je obuhvatilo ceo svet i u kojem je Tyrševa sokolska ideja primila u punom značenju reči svoj krvavi krst te se ponosno i pobedonosno razmahačila nad sveću i preko svega na vodeće mesto u budućem životu naroda.

U najkritičnijem času istorije svega naroda iskazao se je u punoj mjeri i neokrujenjoj pravilnosti po svojoj ideji i po svojoj praktičnoj strani narodni program, koji je udario Tyrš sokolskim uzgojnim delom. Tome delu

dao je putnaru vrednost i dubinu s idejom, a mogućnost udejstvovanja među svim slojevima naroda obezbedio mu je i ujemčio sa svojim sistemom; dakle potpuna skladnost i harmonija velike, da, najveće slovenske tvorbe u njenim sastavnim delovima, u njenoj bistvenosti, u njenim ciljevima i sredstvima, u njenom obliku i u njenoj sadržini. A jedna prednost ističe se nad svim drugim, što bi htelo da tome bude slično ili približno jednako: da se put, koji pokazuju tvorba, nigde ne suzuje i ne završava, da to delo nikada ne prestaje. Ideja stremi uvek za širim i dalekosežnjim poletom napred, jer je njen temelj u moralu, u zdravlju duši i tela, a njen konačni cilj je u savršenstvu i potpunosti, koji su samo obeleženi u našim težnjama, ali su u čovečjem životu nedostignuti.

Tyrš je bio neobičan čovek, u mnogočemu daleko pred svojom dobom. Tako ga označuje njegov poznavalač brat Jan Pelikan. Bayo se je filozofi

jom i estetikom, saradivao je na Riegrovom znanstvenom časniku, putovao je po Italiji, Nemačkoj, Francuskoj, Engleskoj i Švicarskoj, zahvalio ga je živi tok nacionalne politike, bio je član mnogobrojnih umetničkih udruženja, univerzitetski profesor istorije umetnosti, urednik i umetnički kritičar. Već taj njegov život i rad imali bi punu sadržinu, ali je Tyrš tome radu i životu dodao najviše što je mogao, znao i umeo, kada je narodu osnovao Sokola (1862), kome je bio voda i načelnik preko 22 godine. Prvi sokolski slet (1882) bio je prva opća žetva svenadnog sokolskog uzgojnog rada. Tyrš je postigao vrhunac svoje tvornosti. Njegova fizička snaga bila je skršena i tražeći zdravlja u dolini Eca u Tirolu, dve godine za tim progutali su ga valovi reke Ahe.

U tom — rekao bi — vanjskom okviru je i bogato se razvijao njegov unutarnji život, sličan njivu, koju je očistio, obradio, posejao i oplođio sam gospodar: narodni orač i sejavač, tako udubljen u rad, tako savestan i dalekovidan u svojim osnovama i idejama, da je narodu pripremio bogatu žetvu, da su zašumeli svi češki luhovi i gajevi od poja novog života i da su probile zdrave klice realne slovenske uzajamnosti po svim slovenskim zemljama. Sam pretpredstnik Masaryk je prigodom VIII svesokolskog sleta u Pragu 1926 priznao, da iz nebuloznosti slovenske ideje do »njenog realnog udejstvovanja vodi samo put sokolskog uzgojnog rada.«

Tyršev narodni program je u svojoj širini i u svim svojim gramama osnovan na principima uzgoja pojedincu, kao sastavnog dela narodne celine, na principima demokratizma, koji ne dopušta nijedno odvajanje nijednog pripadnika naroda od tečevina tog uzgoja, jer svima i svakome pruža u jednakoj meri ista sredstva sa svojim telesnouzgojnim sistemom i svojom metodom, i kaže svima i svakome s istom uverljivom, iskrenom, otvorenim i bratskom rečju i svojim vlastitim životom iste puteve rada, napora i požrtvovanja k idealima kreposti i vrlina.

Tyršev narodni program, koji sam po sebi iz preobilja njegovih delova izrazito udara na prvo mesto, je u svem opsegu i po neumanjenoj svojoj vrednosti savremen još i danas, iako su se od njegovog doba do sada prilike među Slovencima temeljito izmenile. »Tyrš je bio tvorac Sokolstva« — piše Jan Pelikan — »a svojim programom i svojim životom i radom, i to baš tim svojim radom, pripada svemu narodu, i njegove žive reči bi morale da postanu opća svojina.« — Češka nacionalna istorija često smatra Tyrša za poslednjeg češkog buditelja. Izradio je telovežbački sistem, koji do danas nije nikog premašio, a što je najviše i najbolje, jest to, da je u temelju telesne, duhovne i moralne kulture, gajene i pospešavane sokolskim uzgojnim radom, usadio koren narodnog programa, koji znanstveno rasčlanjuje, čineći ga svakome shvatljivim i dostupnim tačnošću i jasnošću svog genijalnog duha. Delo duha je delo za sve, kada ga prožima nacionalna svest i pregrjava rodoljubna krv.

Tyršev narodni program deli se u tri stupnja, koji izlaze jedan iz drugoga i koji ne dopuštaju nikakvog preskakanja i prebacivanja, naime: narod očuvati, narod ojačati i narod dignuti. Iz tih triju komponenta tek sastoji se kulturna visina naroda i one ujemaju ovu visinu u najširem značenju te reči. Samo tako mora da se zida samostalnost naroda, njegova individualna i moralna moć, samo tako može da se obezbedi normalni put razvoja njegove aktivnosti u svakom smeru javnog delovanja, put razvoja i napretka njegove duševnosti. Samo tako može da prožme dušu naroda svest njegove vrednosti i snage, samo tako može narod da dobije veru u same sebe, poštovanje prema samom sebi, da dode do spoznaje sajmom sebe i da postane neovisan od stranih i neprijateljskih upriva, samo tako može da ceni svojstva, značaj i vrednost svojih fizičkih, moralnih i intelektualnih snaga, samo tako može da postane ponosan na svoju pripadnost narodu, koga on u njegovoj celini obogaćuje bogatstvom svoga duha i

Proslava 100 godišnjice Tyrševog rođenja u Beogradu (dvorana Sokola I)

svoje zemlje te ga leći i čuva zdravljenje svoje krvi i svoga srca. Samo tako dolazi ponosna svest, koja usrećuje: Državljanin sam, nacionalista sam, Sokol sam, čovek sam! — Ne izvrha prema dole, već odozdo prema vrhu zida. Tyrš naše sokolske domove: iz dubina nesvesti prema bleštavim višinama državljanskog ponosa i radinog, kreposnog života!

Sada ćemo dobro moći da shvatimo Tyrševe reči iz godine 1873: »Ali ono što odlučuje u borbi za opstanak, što nazivljemo životom, to je odlika celog značaja: zdravlje i sigurnost narodnog života, to je uzgoj i s njim također i umetnost. Tu ništa ne vredno pomoći izvana, tu pre svega braniti, čuva i pobediti napor i vlastitu težnju.«

Najpre moras da budeš sam svoj tek onda postani svojina drugih — istina, koju ponavljamo također i na ovom mestu! Ne igračka i krvotina u rukama drugih, već izgraden značaj i ceo muž u skupnosti svih! Ne pod ničjom petom, već u istom redu sa svima, čiji korak vodi daleko k napretku! Ne prema zemlji oborenih očiju, već uzdigнутa čela prema svetlosti i protiv vjhor! Ne ponizno prignut u nesvesti za domaćim plotom, već samosvesno uspravljen hitajući u širinu svega dobra, lepa, plemenita, da time što stecesi, ukrasiš i uzveličaš svoj dom! Da, kao što bi poštenim rukama zahvalio sunčane valove, da s njima pozlatiš svoju kuću od temelja do vrha — da s njima zagreješ, pozlatiš i rastvoriliš svoje sreću: izvor i svetište svog zdravog, kreposnog, veselog i krasnog sokolskog života!

Nikome sluga — svakome brat, nikome robinja — svakome sestra!

Zato pak treba uzgoja, treba ne-prekidnog, napornog, da reči ustrajnog rada, treba borbe, teške, neiscrpive, a ujedno borbe koja oživljuje, sa svim neprijateljima u nama samima i sa svim onima izvan nas!

Najpre očuvati, zatim ojačati i končano dignuti narod! To je program sokolskog rada.

To je ona Darwinova teorija o prirodnom razvitku, koja se vrši s borbotom za život i koju je Tyrš preneo na život naroda: život pojedinca i naroda je borba za opstanak u takmičenju svih kulturnih i naprednih naroda gledom na sve tečevine kulture i civilizacije. Bar mi Jugosloveni ne možemo bezbrinjeno da gledamo, da bi nas drugi narodi prestizvali na putu općeg napretka. Naša briga mora da bude da pazimo, kakovo i koje ćemo mesto esoviti među narodima Evrope. U prosudjivanju položaja svih naroda izvan nas mi moramo da u interesu svoje države i u interesu ugleda svoga naroda pratimo napredak i razvoj vanjskog sveta i upoređujemo s vlastitim napretkom i razvojem, ako hoćemo, a ijer hoćemo da u bratskim najužim vezama i odnosašnjima s ostalim slovenskim Sokolstvom u stalnoj istražnoj pripravljenosti, da dodemo na mesto, koje odgovara našim snagama: hoćemo u kulturnu zajednicu svega čovečanstva!

Samo u tome treba tražiti i samo tako moramo da tumačimo poznatu krilatnicu, da naš put vodi od Jugoslaventva u Slovenstvo, od ovoga u češanstvo. A na tom putu uspećemo jedino, ako nam budu kažupit Tyrševe reči: »Bez koncentracije snaga niko još nije postigao ništa znamenita« (1878). — I ako u našem Sokolstvu imamo već koncentrisan lep postupak narodne snage, svu tu svoju snagu moramo da usmerimo u pravilnu radinost, koju po Tyrševom nauku (1882) temeljimo na dva principa, koja obezbeđuje svakome životu sposobnost i trajnost. I ta dva principa su sloboda i disciplina.

Ko je uzgojen u sokolskom radu, taj priznava svoje pravo na egzistenciju samu u narodnoj celini, te tome do prinosi sam od sebe i po svojoj slobodnoj volji to, što mu je dala sloboda i deljenju stecenoga. On gradi, stvara, brani i usavršava: izvršuje u punoj sveci

sti odgovornosti Tyršev narodni program. On shvaća Tyrševu reč, on po njoj živi: shvaća ju da živi — živi, jer ju shvaća.

Uzdržljivost od bezobzirne sebičnosti! S budućnošću naroda obogaćujem budućnost čovečanstva, jer radim za njegov neograničeni napredak! Takoder i ja prihvatiću borbu, koja nam se nameće protiv svemu, što preči napredak. To je sveta borba protiv ledeni srca i tame razuma. Protiv svih zabluba i predrasuda diže se zastava pravde i većne istine!

I kada nam iz gore označenog širokog okvira stupa pred oči sveti lik Miroslava Tyrša, kada slušamo šum sokolskih krila, koja se oko njega kupe da mu prenesu ime u Panteon besmrtnika, kada gledamo, a još ne možemo da dovoljno ocenimo njegovog životnog delo, koje je poklonio svim Slovenima, u dušu nam udara šum valova alpske reke, koja je ugrabila i ugasila taj veliki, lepi, čist Sokolski život!

Zla reko, što nam učini!

Je li moguće, da je s životom, koji je u tebi ugasnuo kao blesak zvezde u pustosjernih oblaka noći, ugasnuла takoder i uzgojna moć ideje, koja je uzavrela iz Tyrševa srca i prelila se u široke bregove njegovog narodnog programa?

Ne, to nije moguće, to se nije dogodilo!

Tirolska reka — što nam hoće ona! Bar to nije voda iz tirolskih planina, to je vrelo života, koje se preleva širokim slovenskim zemaljama — izvor života, u koji se slija Tyrševa duša, da postane naša zajednička svojina: velika po lepoti i plemenitina, koja s nama i dalje živi u delima istine i pravde!

Zagrabilo duboko i napijmo se iz tog vrele života, da uzmognemo kao Tyrševi učenici živeti za sokolske ideale i za moć i veličinu Slovenstva!

E. Gangl

Trezvenost u sokolske redove!

F. W. Foerster kaže, da se prava sloboda, kao i sve što je veliko, stiče samo herojskom borbom. Požrtvovanje, a ne uživanje i ugadanje je simbol života koji napreduje.

Jedan je uteg, što sputava let sokolskih krila, da se ona ne mogu posve snažno zaleteti u modre visine — a taj nesretni uteg na našem streljajućem letu, to je alkoholizovan život naših sredina u selu i u gradu. Tačav život čini od nas prave natragode, raku slične. Alkoholizacija jugoslovenskog društva bolesna je strana naše snage, samo tako može narod da dobije veru u same sebe, poštovanje prema samom sebi, da dode do spoznaje sajmom sebe i da postane neovisan od stranih i neprijateljskih upriva, samo tako može da ceni svojstva, značaj i vrednost svojih fizičkih, moralnih i intelektualnih snaga, samo tako može da postane ponosan na svoju pripadnost narodu, koga on u njegovoj celini obogaćuje bogatstvom svoga duha i

ture, koja jedino uvetuje potpunu i čistu našu narodnu nezavisnost. Predratno Sokolstvo vodilo je od svog osnutka vatrenu i smelu borbu s ugnjetavajućima i zavojevajućima naše političke slobode. Taj zadatak ispunilo je ono časno i dolično kao kakovit vojska iz biblije. Postankom naše ujedinjene kraljevine Jugoslavije ispunjen je, u glavnim potezima, davnji san naših predaka, provedena je primarna tačka programu sokolskog — a sad treba ići dalje jednakom smelom i borbeno, ne turačujući glavu u pesak. Sve ujedno: Zadatak je Sokolstva, da ono, uz ostalo, bude i egzaltirani borac za trezvenost. Sokolstvo je onaj carev sin iz priče, koji postepeno i redom ubija aždaje, što traže krvavi tribut, danak u krvi od naše narodne celine. Nema časa ni dana, kada alkohol, taj knez smrti i mrača, ne zakolje i ne strmolagi po koju žrtvu živog našeg i nevinog narodnog članstva. Soko da to gleda i tri skrištenih ruku, da mirno gleda i

ne bude veran sebi, svojoj muškosti i viteštvu!... Borba s alkoholnim predrasudama, navikama, kobnim atavizmom, kao i s alkoholnim kapitalom, teška je i traži divske snage te evandeoske strpljivosti. Nijedna negativna moć zablude nije tako uporna i jaka, kao što je moć alkoholne zablube. Ta zabluda ušla je u naše domove

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Obrisi rasporeda svesokolskog sleta

Poslednji broj »Věstnika Sokolstva« objavljuje provizorni program IX svesokolskog sleta u Pragu, koji će obuhvatiti kako smo već i javili predsjetske prirede i konačno glavne sletske dane. Na mnogobrojna pitanja objavljujemo danas u glavnim potezima program sleta, kako je dosada ustavljeno.

Predsjetski dani.

5 juna: pre podne pokusi; posle podne javni nastup dece praških osnovnih škola.

12 juna: pre podne pokusi; posle podne javna vežba sokolske dece i premijera sletske scene »Tyršev san«.

16 do 19 juna: javni nastup i takmičenja daka srednjih škola te prva repriza sletske scene »Tyršev san«.

26 juna: pre podne pokusi; posle podne javna vežba sokolskog naraštaja i sletske scene »Tyršev san«.

27 i 28 juna: takmičenja naraštaja i naraštajka u igrama, šesteroboju, plivanju, veslanju i t. d.

29 juna: pre podne povorka naraštaja po praškim ulicama; posle podne javna vežba naraštaja i sletska scena po četvrti put.

Glavni sletski dani.

1 jula: takmičenja za prvenstvo Saveza SS.

2 jula: pre podne takmičenja višeg odjeljenja članova i članica; posle podne vežbe praške sokolske dece i naraštaja.

3 jula: pre podne pokusi; posle podne javna vežba članova i članica, vežbe gostiju i stranaca.

4 jula: pre podne pokusi, takmičenja srednjih i nižih odjeljenja članova i članica, takmičenja u plivanju, mačevanju, streljanju i jahanju; posle podne javna vežba, vežbe gostiju i sletska scena po peti put.

5 jula: pre podne pokusi, vojnička takmičenja, takmičenja vrsta Saveza SS, takmičenja u plivanju, veslanju, kanoistici, jahanju i mačevanju; posle podne javna vežba, vežbe gostiju i sletska scena po šesti put.

6 jula: pre podne povorka po ulicama Praga; posle podne vežba vojske i sokolske konjice te poslednji put sletska scena »Tyršev san«.

Ovaj program smatra se u glavnoj kao definitivan, te će eventualne promene biti pravovremeno objavljene.

Američki čehoslovaci i slet

Kako veliko zanimanje vlada za svesokolski slet u svim češkoslovačkim kolonijama Severne Amerike, vidi se iz toga, da se je dosada prijavilo za slet toliko ljudi, da će morati biti organizovane četiri velike ekspedicije. Naravno, da će češkoslovačko američko Sokolstvo nastupiti i na ovom sletu i pokazati, da ne prelazi samo Ocean u velikoj masi, već da pored velike ljubavi prema otadžbini nosi sobom i mnogo znanja, što je znak da zaista sokolski i deluje. Prvi deo uputio se početkom maja s parobromom »Evropa«, drugi deo počiće 14. maja s »Aquitanijom«, treći početkom juna s »Brenemom« i četvrti polovinom juna s

(Nastavak sa 1. strane.)

Iako je alkoholizam danas još jaška sila — on je ipak osuden na skor propast, on nam se prikazuje kao prolažni fenomen u istoriji čovečanstva i njegovog napretka.

Pravtivnici beskompromisne trezenosti govore, kako će se uvek piti dokleg je čoveka, jer da je alkohol jedna razbribiga i nužno sredstvo uživanja nakon rada i teškoča, što nas snalaze. Ovi imaju krivo, jer mi imamo danas mnogo plemenitijih užitaka u voću i njegovim slatkim sokovima, zatim u komforu kućnom, u sportu, ritmičkoj telovežbi i svim lepim emocijama, kulture i civilizacije. Čovečanstvo je ispravilo i istrebilo i druga zla u toku svoga razvoja pa će i s alkoholizmom obračunati na primeren način. Zar nismo imali izlaganje dece na Tajgetu, ubijanje staraca, ropstvo u starom veku i u novom (crnaca u Americi), zatim mnogočestvo, versku netoleranciju, spaljivanje žena iza smrti muža i dr. Sada se vodi borba, da se ratovi onemoguće i stave izvan zakona. Doći će vreme, kojem prethode Udružene Države Američke, da će smatrati uživanje alkoholnih pića za zlo, kao što već i danas osudujemo kokainiste i morfinomane.

Kroz alkoholna pića: rakiju, vino i kroz pivo prolivenе reke krvi i suza naše sabraće vape za nama da presušimo već jednom njihovu vrelu i sestavimo njihov tok. To od nas traži svačiški lik oca Sokolstva besmrtnog Tyrša — to od nas traži vapaj u alkoholnoj bujici nošene i davljene nevine dece i omladine otaca pijanicu. Ne ispričava nikog izgovor, da je on ume-

»Aquitanijom«. Slovaci će pak nakon sleta posetiti svoju užu domovinu.

Skupština ruskog Sokolstva u Jugoslaviji

Sredinom februara održalo je Rusko zagranično Sokolstvo u Beogradu svoju glavnu skupštinu pod predsjedanjem saveznog starešine br. Artanova. Savez SKJ zastupao je II. zamjenik starešine Saveza br. Đura Paunković. Iz izveštaja proizlazi, da najviše ruskih sokolskih društava ima na istoku i jugu naše kraljevine. Ruske sokolske jedinice postoje u Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Beloj Crkvi, Kruševcu, Borskom Rudniku, Zaječaru, Vranju, Žemunu, Kragujevcu, Nišu, Negotinu, Pančevu, Skoplju, Kumanovu i Turskom Bečeju. Skupština se je bavila i pitanjem učestvovanja ruskog zagraničnog Sokolstva na sletu u Pragu, nadalje dnevnim redom pretstvoje skupštine Sojuza u Pragu, na kojoj će naše ruskog Sokolstvo zauzimati jaku poziciju, kao najkompatnije između svih ruskog zagraničnog Sokolstva u Evropi.

Vodnici po Pragu za vreme sleta

Savez za unapredjenje prometa stranaca u Pragu prirediće posebne tečajeve, u kojima će se izobraziti vodnici, koji će za vreme svesokolskog sleta biti na raspoređenju strancima i gostima. Prag ima toliko raznih istorijskih, kulturnih i gospodarskih znamenitosti, da će institucija vodnika naročito dobro doći ove godine, kada će toliko gostiju posetiti kolekta svih Sokolstava i sviđiće češkoslovačke kulturne i strojnoj palati, rasporediće se na sledeći način:

Sokolska pisarna za informacije

Da se već sada omogući svim posetnicima sleta davanje raznih informacija, ČOS otvorila je u palati Živnostenske banke u Pragu na Příkopu

svaku pisarnu, gde će se pored informacija moći da dobiju također programi sleta i drugih priredaba te da se naručuju i ulaznice za sve sletske prirede. Na ovo upozoravamo naročito one, koji nameravaju da kupe sedala u ložama, da ih pravodobno nabave.

Delegat japanskog ministarstva prosvete otpotovao na sve-sokolski slet

Dne 10. februara otpotovao je iz Tokia načelnik odjeljenja za telesni užgoj u japanskom ministarstvu prosvete g. Yoshihiro Takata, koji putuje preko Marseille. Gospodin Takata posetiće razne evropske države, da prouči stanje i organizaciju telesnog uzgoja kod pojedinih evropskih naroda, a u juna meseca doći će u Prag, da kao zvanični delegat japanske vlade prisustvuje sletu. Tom prilikom pokloniće se također predsjedniku republike Tomi Masaryku, kojemu će predati počasne baraćice sportskih udruženja i to: Udrženja mladih muževa Japana, Udrženja mladih žena Japana i Udrženja japanskih skauta, koje će organizacije g. Takata i zastupati na sletu.

O putu g. Takata doneo je članak veliki japanski dnevnik »Kokumin«.

renjak i da se ništa ne opija. Takav »umerenec« je zavodnik, manji ili veći ortak pravog krvavog ubojice koji se zove »piće«.

Treba učiti novine, i dnevno čete čitati posudu i na svakoj stranici o strašnom tributu u životima, sreći i blagostanju, što ga društvo čovečje plaće opnjom užicima. Umerenost nakoča ne opravdava, a najmanje Sokola — jer je umerenost najkraci put te prava podloga pjanstva. Sve pijanice bili su iznajpre užerenici. Samo potpuna apstinenica daje čoviku jamtvo, da ga alkohol neće survati, ili bilo u kojem slučaju nanosiš ţetu.

Prigovoriće nam se, da su trezvenjaci neke askete, koji propovedaju trapljenje tela, uzdržavanje od užitaka. I to ne stoji, jer trezvenjak će uvek načini putu i načina, da se na drugi dočišnji način iživi. Ko često i stalno piće vino, može se nazvati opravdano alkoholičarem, koji kao kakav lažni epikurejac, slabije jede, odeva se i slabije se kulturno neguje trošči odviše energije i zarade na piće. Alkoholičar je zapravo asketa u onoj bednoj i čoveka nedostojnoj formi.

Mozak ljudski, to je pravo zračenje nebesa u nama — taj mozak čini nam gospodarima ove planete — a polako i zvezdanog neba oko nas. Alkohol, to je pak izraziti živčani i moždani otrov. A što znači Soko bez jakih živaca? Nije li on slabiji i plasljiviji od vrapca, koji ne sme iz šikare oku kuće?

Soko, koji živi u dosluhu s alkoholnim pićem, gubi pravi polet, smislost, neovisnost od okova mesa, on se hrani truležem poput gavrana, njegov

isprva jasni sunčani poklic pretvara se u vrtoglavici od žestokog pića u hrapavo graktanje i gakanje. Sokol prožet trezvenošću t. j. borbenošću za bezalkoholni život — to je pravi os-

mejak raja, komad neba našeg jugo-slovenskog, što ga svojim primernim životom svakom otvara i otkriva.

Franjo Piha — Sušine-Durđenovac.

IX svesokolski slet u Pragu

Grandiozna izložba sokolskog rada

U okviru priredaba, koje će pridjeti sletski odbor u proslavu stogodišnjice rođenja osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tyrša, održće se u Pragu za vreme sletskih dana i grandiozna izložba ogromnog rada, koji je Sokolstvo izvršilo kroz 70 godina svoga postanka. O tome izjavio je urednik pomenutog lista predsjednik izložbenog otseka, brat dr. Karel Šauer, među ostalim slediće:

Delo, koje je Sokolstvo do danas izvršilo, tako je veliko, svestrano i opsežno, da nam se je nametalo kao dužnost da pokazemo kulturnom svetu baš u toj jubilarnoj godini piramidu našega stvaranja, kome je udario temelje dr. Tyrš. Iz toga vidika može da se posmatra također u program sokolske izložbe i sokolskog sajma. Proizvodimo iz ličnosti dr. Miroslava Tyrša i oko njega se dakle prostiru polja naše delatnosti. Izložba i sajamski razloženi spomenici, predmeti, likovi i dr. učenja, slike, trofeji, diplome i t. d. U tom traktu biće također i posebna izložba same ČOS.

Levo krilo namenjeno je načrtima i modelima vežbaonica, lopti za vežbanja i to od najprimitivnijih do najsvršenijih, dalje načrti za letnja vežbališta, igrašta i stadijone. Pored te izložbe biće u pojedinih odjeljenjima razvrstane izložbe pojedinih dobavljača televežbačkih sprava, krojeva i t. d.

Naročito će zanimljiv biti gospodarski prikaz, koliko upotrebi Sokolstvo godišnje gradbenog materijala, robe,

struji i t. d.

U strojnoj palati pak biće smešten sajam uzoraka. Izlagaci biće isključivo samo članovi Sokola. Svrha toga sajma je da se pokaže i druga strana sokolskog rada, produktivna, i da se ujedno predstavi samopomoć time, da sokolske potrebe treba pokrivati i nameniti iz redova svojih pripadnika. To će ujedno biti i parola toga sajma, koja će imati naziv: Sokolsko bratstvo u gospodarskom životu.

Celokupni izložbeni prostor obuhvata u toj palati 4000 m², a da je taj sajam umestan, dokazuje i činjenica, da je taj prostor već sav izdan.

Obe izložbene palate dake pružaju vrlo interesantnu sliku rada i stvaranja Sokolstva, a također i u propadanju, informacijskom i u gospodarskom pogledu bez sumnje je da će urodit korisnim plodovima. Okolo palate pak već od ranog jutra do noći sve će vreveti i kipeti životom i zabavom; priredive se pučke veselice, takmičenja pevačkih društava i glazbenih, izvaditi narodni plesovi svih slovenskih naroda u njihovim nošnjama, pozorišne predstave na otvorenom, a što će bez sumnje biti naročito privlačiva atrakcija.

Prag mobilizira za svesokolski slet

Predsjednik Češkoslovačkog ureda za promet stranaca dr. Eugen Pštros izjavio je o pripremama za svesokolski slet u Pragu uredniku »Prager Presse« između ostalog sledeće:

Priprave Praga za slet počele su već u godini 1931., kada je na zamolbu sletskog odbora ČOS sazvao Ured za promet stranaca konferencu, da bi se u ovom pogledu posavetovali svi odnosni faktori. To savetovanje bavilo se je mobilizacijom cele javnosti grada Praga za slet. Koliki je opseg te mobilizacije pokazuje učešće na konferenci: pored zastupnika raznih ustanova za promet stranaca i članova sletskog odbora ČOS, ovoj konferenci prisustvovali su također zastupnici predsjednika tehničkog odjeljenja grada Praga, zastupnici gradbenog odjeljenja, odjeljenja za nasade, električke cestne željeznice, gremija prasplohovaca, saveza društva za poleplavanje i t. d.

Celokupna akcija za priprave Praga deli se na aktivnu i pasivnu. Pasivna strana obuhvata otvaranje svih neprilika estetskog i saobraćajnog značaja. U to spada što hitnije izvršenje svih započetih radova na gradnjama kao i ulica, zatim uređenje ulica, odstranjevanje svih drvenih objekata koji sprečavaju promet i nagrdaju izgled grada, uređenje slobodnih parcela u sredini me-

sta, otstranjivanje osušenih stabala i nasađa i t. d.

Aktivna strana pak obuhvata među ostalim raspis nagrada za najlepše dekorirane trgovske izložbe, prozore, balkone te iluminaciju i t. d. Na saštanju bio je izabran uži odbor, koji ima da provodi odnosnu propagandu i to putem novina, radia i kinematografa. U tome svemu pomoći će također i štampanje.

Pošto je naravno još mnogo detalja, čija bi izvedba koristila vanjsku slicu mesta, n. pr. drveni skeleti na novogradnjama mogli bi se prikladno maskirati i oblepiti s reklamama u posvema estetskom izgledu. Na stupove električne željeznice mogli bi se postaviti lonci s evecem, što bi odavalo zastavu načinom.

Konačno bi trebalo taj veliki prikaz stranaca također izrabiti i u propagandnoj sferi, te ih upozoriti prikladnom reklamom na češku industriju, kupališta i istorijske znamenitosti i t. d.

Ako ovome odboru podesi da rukom da povoljno reši sve ove zadaće, Prag će svakome pružiti svojim izgledom nezaboravnu sliku. Grad će biti ukrašen s tisućama i tisućama zastava i zastavica, evecem i zelenilom, a večernja iluminacija pojača svečani izgled te će na svakoga učiniti najdublji utisak.

Podizanje sokolskih domova na selu

U poslednje vreme za naše selo počeli su se mnogi interesanti, tim više u jeku današnje opšte krize. Teži se da se naše selo, kao gro naše nacije, materijalno oporavi, da pod povoljnijim uslovima radi svoju ekonomiju, da pod higijenskim uslovima živi, da se fizički jača i da mu se i dalje održava

svest o ljubavi prema Kralju i Otačištinama. Staranje o svemu ovome preuzela je na sebe država i razne ustanove. Jedna od tih je i naše Sokolstvo.

delom izraditi pod uputstvom nekog Sokola. Sem vežbi sa i na ovim spravama, moglo bi se još vežbiti: skok u vis, skok u daljinu, trčanje, boksovanje, skupine, strojeve, proste i druge vežbe, koje i sokolska društva vežbaju na svojim letnjim vežbalištima. Ništa lepšeg i zdravijeg od ovakvog vežbanja na čistom vazduhu. Na ovaj način pitanje vežbanja u letnjem periodu bilo bi rešeno bez velikih teškoća, sem što bi se trebalo postarat da ova letnja vežbališta dođu u vlastništvo sokolskih četa. No pri ovome jedno ne treba zaboraviti, da je naš seljak u ovom periodu vežbanja vezan svojim poslovima, te bi na vežbanju mogao polaziti jedino praznikom i nedeljom. Sastavni drugojače stoje sa vežbanjem u zimskom periodu vežbanjem. Zimski period bio bi sav iscrpljen sa radom u sokolani, jer je tada naš seljak mnogo manje zauzeti svojim radom no leti. Sokolane nebi se iskoristile samo za vežbanje Sokola, već i za razna predavanja o: higijeni, poljoprivredi, stičarstvu, živinarstvu i drugo. U sokolama bi se mogle obrazovati seoske čitaonice, instalirati radio. Sokolane bi bile rasadnik svega onoga što je dobro i korisno za naše seljake. Sokolane bi imale najzad i glavnu zadatu da privuku naše seljake, da u njima provode veći deo svoga slobodnog vremena, bilo da slušaju predavanja i radio, bilo da čitaju knjige i novine i posmatraju vežbanje svoje dece.

Pa na koji bi se način mogle podizati sokolane na selu uz minimalne novčane izdatke? Poznato mi je, da u Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije postoji projekat da se sokolane po posebnim društvinama i sokolskim četama

ma prave od drvene konstrukcije. Ne-ma spora, ideja vrlo povoljna i korisna. Ne treba li se zadovoljiti samo ovim projektom? Nebi li se moglo raditi i u drugom pravcu? Zar se nebi moglo izgraditi sokolane i njene užgredne prostorije sa izgradnjom osnovnih škola? Gde bi se korisnije mogao zamisliti rad u ovom pravcu od saradnje škole i Sokolstva?

Zar nebi isto tako bilo od koristi za naše selo da podizanja ovakvih sokolana, kao što je od koristi i podizanje osnovnih škola? Osnovne škole na selu imaju za cilj prosvećivanje našeg seljaka. Isti cilj imaju i sokolane. Zar ovako podignute sokolane sa napred iznetim ciljem nebi bili najzad i našodi univerziteti na našem selu? Zar nebi za vaspitanje po osnovnim školama i sokolana na selu bio isti čovek — učitelj, potpomognut i od našeg spremnog seljaka za ovu svrhu? Za ostvarenje ovoga, neka nam posluži primer naše prestoničke opštine, koja je u osnovnoj školi »Prestolonaslednik Petar« na gornjem Vračaru predviđala i dvoranu za sokolane, čije je osvećenje izvršeno 23. februara ove godine. Svakako da ovakvih primera ima još u našoj zemlji, što je od velike koristi za dotična mesta.

Podimo bar sada za ovim primjerima u jeku podizanja osnovnih škola po selima.

Spremimo vodstvo sokolskih seoskih četa i podižimo škole i sokolane ujedno za naše selo i koristi od toga ubrzoće osetiti naša nacija.

Dimitrije S. Pavlović, art. ppuk. Krajeve garde — Beograd.

IV) U subotu 9 aprila u 9 časova pre podne početak poverljivog sastanka svih delegata za saveznu skupštinu u dvorani Saveza nabavljačkih zadruga.

V) Istoga dana u 2 časa popodne sednica kandidacionog odbora u prostorijama uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

VI) U 4 časa popodne nastavak poverljivog sastanka delegata u dvorani Saveza nabavljačkih zadruga.

Zdravo!

Beograd, 7 marta 1932.

Uprava Saveza SKJ

XI sednica izvršnog odbora Saveza SKJ

održana dne 3 marta 1932 u Beogradu.

Brat Gangl konstatiše, da je reviziono odbor Saveze prema zaključku prošle sednici plenuma Saveza obavio superreviziju sletskoga poslovanja, kao i reviziju savezne blagajne. Temeljem obavljene revizije, reviziono odbor Saveze naročiti izveštaj zajedno sa zapisnikom sednice revizionog odbora, pa određuje da brat tajnik pročita kako izveštaj tako i sam zapisnik.

Nakon pročitanih ovih izveštaja konstatiše se, da izvršni odbor nije kompetentan da raspravlja niti o jednom niti o drugom, jer dani mu mandat potiče od plenuma savezne uprave, pa da se s toga jedno i drugo stavi na dnevni red plenarne sednice i njoj da se prepusti odluka po čitavom predmetu. — Ovaj se predlog prima.

Ekonom brat Branko Živković po najpre predočuje bilansu sleta i Saveza, kao i završne račune. Nakon danih razjašnjenja na pojedine stavke, zaključuje se da se bilans podnesu na odobrenje plenarnoj sednici uprave, a prema njezinom zaključku imadu se otstampaći u knjizi izveštaja za glavnu skupštinu Saveza.

Po tome brat ekonom podnosi iscrpiv izveštaj o gospodarskom poslovanju Saveza, kao i o finansijskom stanju s osobitim obzirom na pripomoći države i pomoći banovina župama. — Njegov se izveštaj sa predlogom prima u celosti.

Na predlog župe Skoplje odobrava se da se sestra Rusa Vučić dolac prima u saveznu prednjačku školu na trošak savezne uprave. — Na akt potraživanja tvornice za nabavu sokolskih sprava Adam u Pragu zaključuje se, da se imaju povesti izvidi i na sam akt tražiti pismeno mišljenje i očitovanje braće Miroslava Vojinovića i Đoke Ilića. — Jugoslovenska Sokolska Matica podnosi dopis kojim upozoruje, kako je na dosadašnjim svojim edicijama pretrpela deficite, a ti su toliki da će biti Matica prisiljena da obustavi svoj rad, jer nema kapitala za investicije

u sokolsku štampu. — Zaključuje se, da se od svake knjige »Sokolske knjižnice« otkupi po 1000 komada, a onda da se od župa zatraže spiskovi društava i četa, kojima bi se ove knjizice besplatno podelile.

Predlog župe Varaždin, da se za ovu godinu odobri njezin razrez poreza za pojedinu društva i to samo s razloga što su njene jedinice počele stvarno raditi godine 1931, kada je župa formirana, prima se, ali definitivna odluka prepušta se plenarnoj sednici uprave. — Predlog župe Osijek da se banovinske pomoći dele po broju jedinica, isto upućuje se na definitivni zaključak plenuma savezne uprave.

Predsednik umetničko-gradevinskog otseka brat Momir Korunović izveštava, da je na osvećenju zgrade tehničkog fakulteta zastupao saveznu upravu. — Sada radi na izradbi planova za buduće sletište, kao i na izradbi planova za izgradnju sokolskih domova. Kad ovi planovi budu odobreni po gradevinskom otseku, on će ih predložiti na prihvatanje sednici savezne uprave. — Konačno izveštava, da je drvarska preduzeće Šipad voljno da izraduje sokolske domove iz drvene građe. On je u posedu odnosne ponude, koju sada proučava, pa će o njoj izvestiti na jednoj od narednih sedница. — Izveštaj prima se do znanja.

Temeljem predloga organizaciono-pravnoga otseka zaključuje se: U disciplinskom predmetu protiv brata Luke Pilića, člana Sokolskog društva Šibenik, potvrđuje se osuda, kojom je taj brat osudjen na ukor radi pitanja protiv društvenih interesa. — Predlog uprave župe Osijek, da se s obzirom na važnost funkcije blagajnika isti predlaže na društvenoj skupštini, zaključuje se, da se plenumu savezne uprave ovaj predlog iznese na odobrenje.

U disciplinskom predmetu protiv bivšeg člana Cvetkovića Radostava iz Ptujia isti se isključuje iz Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, a isključenje se ima objaviti u »Sokolskom Glasniku«. — Konačno predlaže pravilnik o primanju pripadnika pokravljinog Saveza ruskog Sokolstva u kraljevinu Jugoslaviju u ozledini fond Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Zaključuje se ovaj pravilnik uputiti plenumu savezne uprave na odobrenje i prihvatanje.

Prosvetni odbor upozorjava, da je pravilnikom otseka za štampu ustanovljena »Sokolska agencija« sa sedištem u Beogradu, čiju organizaciju, zadatke i rad propisuje član 22 do 26. Kako se agencija ima odmah privesti u život, to prosvetni odbor predlaže, da se obavi i njezina konstitucija, pa se zaključuje, da se za šefu agencije imenuje tajnik Saveza brat Ante Brozović, a za redaktora biltena brat dr. Milorad Dragić. Mesto sekretara agencije ne popunjuje se, već prethodno sve poslove ima da obavlja kancelarija Saveza. — Češkoslovenska obec sokolska izveštava, da je i u ovogodišnjem svojoj prosvetnoj školi, koja će se obdržavati od 15 do 27 avgusta, rezervi-

sala dva mesta za naše slušače. Savezni prosvetni odbor ima da izvrši izbor polaznika na osnovu natečaja, kao i prošle godine, pa o tome ima izvesti izvršni odbor. Zaključuje se, da se odobrava kooperacija braće za savezni prosvetni odbor: 1. dra. Maksu Kovaciću iz Maribora, 2. Josu Zidariću iz Ljubljane, 3. Slavku Roguliću iz Novog Sada.

Blagajnik brat Momčilo Branović izveštava izveštaj o poslovanju savezne blagajne u mesecu januaru 1932 godine. — Izveštaj se prima do znanja.

Tajnik brat Brozović referiše o tekuci poslovima, kao i o glavnim godišnjim skupština župu te njihovim predlozima za skupštinu Saveza.

Predlog župe Osijek, da bi uprava Saveza poradiila, da udruženja koja imaju sličan cilj i zadatak kao i Sokolstvo, likvidiraju, a njihov rad da preuzme Sokolstvo, ne uvažuju se.

Zupi Pariz sa priredbu sveslovenskog festivala pozajmljuje se pet kompletih sokolskih odora.

Prima se do znanja zahvala porodicu pok. dra. Josipa Scheinera na izraženoj sućuti.

Predlozi župe Ljubljana za snijevne savezne poreze ne uvažuju se.

Predlozi župe Tuzla delom iznecu se pred plenum savezne uprave, a delom uputiti pojedinim otsećima na proglašavanje za definitivno predlaganje glavnoj skupštini Saveza.

Izveštaj župe Mostar glede prilika u Sokolskom društvu Stonu prima se do znanja. — Konačno primaju se do znanja izveštaji braće Đure Brzakovića i Momira Korunovića o inspekciji župe Banja Luka.

† ARISTIDE BRIAND — APOSTOL MIRA.

»Tant que je serai là il n'y aura pas la guerre« — »Sve dok se ja budem nalazio na ovom mestu neće biti rata«, rekao je ove znamenite i proročanske reči Aristide Briand 11. septembra pr. g. na ansamblu Društva naroda u Zenici. I zaista, kad je ovaj veliki čovek napustio areopag naciju svetu, tamo negde daleko zapušila se ponovno prolivena vrla čovečja krv...

Dne 7 marta u Parizu usuno je zavuk najveći mirovotvorac sadašnjice. Ta vest ošinula je čitav svet, tim više, što je smrt ovog apostola svetskog mira došla iznenada. Umro je nečujno. Iako se više nije video na političkoj sceni i u šarolikom dekoru među akterima svetske politike, ipak se verovalo, da njegova uloga još nije završena. Međutim... Smrt Brianda velik je udarac za Francusku, velik je udarac i za sve narode, kojima iskreno na srcu leži

II redovita glavna skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

saživlje se prema zaključku uprave od 7 marta 1932 i u smislu poslovnika za nedelju 10 aprila 1932 u Beogradu u velikoj dvorani Saveza nabavljačkih zadruga, Poenkareova ulica br. 21.

Dnevni red:

1. Izveštaji: a) zamen. starešine, b) tajničar, c) načelnika i načelnice, d) predsednika prosvetnog odbora, e) ekonom, f) blagajnika, g) statističara, h) predsednika organizaciono-pravnog otseka, i) predsednika ozlednog fonda, j) predsednika narodno-obrambenog otseka, k) urednika sokolske štampe Saveza.

2. Predlozi uprave Saveza.

3. Rešavanje o visini prinosa društava Savezu.

PROF. BOGOLJUB KREJCÍK
(Beograd):

Radio-tečaj češkog jezika

(Nastavak.)

Dvadeset i drugi čas.

(Na Beogradskom radiu u petak 18. marta 1932. u 17 časova.)

3. Za prvi stupanj poređenja (komparativ) ima u češkom jeziku tri nastavka: -ejší (-ejši), -ší, -í. Drugi se stupanj poređenja (superlativ) gradi od prvoga stupnja kad se ovome doda predlog nej- = naj-.

Primeri s nastavkom -ší: chudý — známý — známější — poznat; moudrý — moudřejší — mudar; bílý — bělejší — beo;

primeri s nastavkom -í: lehký — chudý — siromašan; vysoký — vyšší = visok; nízký — nižší = nízak; blízký — bližší = blízak; krátký — kratší = kratak; řídký — řídší = redak; uzký — užší = uzan;

primeri s nastavkom -í: lehký — lehčí = lak; hezký — hezčí = lep; vlnhý — vlnčí = vlažan; měkký — měkčí = mikan; snadný — snázší (snadnější) = lak (poslu); zadní — zazší (zadnější) = zadnij.

4. Što se tiče promene prideva, pridevi se menjaju na dva načina prema tome da li se svršavaju na mehani ili na tvrdi suglasnik.

Kao što smo već spomenuli pridevi u češkom jeziku imaju obično samo određeni vid, a neodređeni imaju samo prisvojni pridevi, koji se svršavaju na -uv, -ova, -ovo i -in, -ina, -ino.

Pridevi koji se svršavaju na mehani suglasnik imaju za sva tri roda kao što smo već videli samo jedan oblik (pěši, pěši, pěši).

Ovako se menjaju pridevi koji se svršavaju na tvrdi suglasnik:

4. Hitni predlozi.

5. Predlozi za održavanje sveslovenskih i saveznih sletova.

6. Izveštaj revizionog odbora.

Početak skupštine u 10 sati.

Verifikacija izaslanika izvršiće se od 9 do 9.45 sati u istoj prostoriji.

Raspored priprava za glavnu skupštinu je sledeći:

I) U petak 8 aprila u 9 časova pre podne održaje se sednica zbora župskih načelnika u prostorijama savezne uprave.

II) Istoga dana u isto vreme sednica i zbor župskih prosvetara u dvorani jednog od beogradskih sokolskih društava.

III) Popodne u 4 časa sednica plenuma savezne uprave u zajednici sa sva župskim starešinama i župskim načelnicima u dvorani Saveza nabavljačkih zadruga.

1. Izveštaji: a) zamen. starešine, b)

c) načelnika i načelnice, d)

e) predsednika prosvetnog odbora, f)

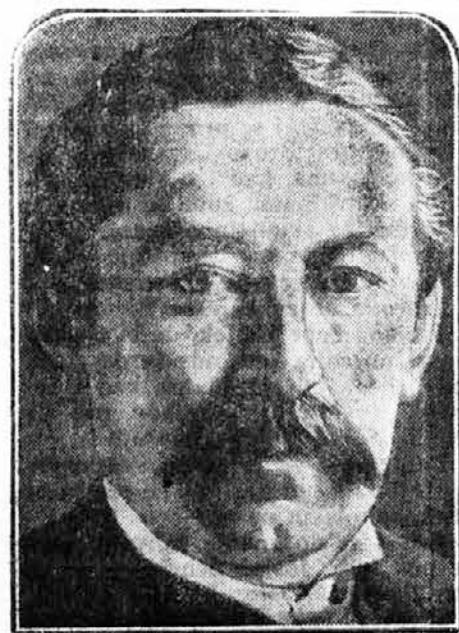
g) statističara, h)

i) predsednika organizaciono-pravnog otseka, j)

k) predsednika narodno-obrambenog otseka, l)

m) ured

učvršćenje svetskog mira, ali najveći je udarac za samu ideju mira, koju je olicavao Briand i za koju se je on zalaževo upravo fanatičkom gorljivošću. Vidno priznanje za ovo njegovo plemenito nastojanje na opštu korist čovečanstva bila mu je Nobelova nagrada, koju je dobio 1926 godine.

Aristide Briand

Aristide Pierre Henri Briand rođio se 28. marta 1862 u Nantesu — dakle pre nekoliko dana bio je baš navršio svoju 70-godišnjicu. Roditelji su mu bili zemljoradnici, kasnije skromni gospodinjari. Po svršenim pravnim studijama posvetio se je advokaturi i žurnalistici. Svojom ustrajnošću, talentom i vanrednom energijom popeo se do najviših položaja u državi, a u vjanskoj politici kao diplomata postaje ubrzo centralna figura sa neodoljivom privlačnošću i najvećim auktoritetom. Po svojoj političkoj orijentaciji u mladim godinama bio je vatreni socijalista, kasnije pak pripadao je socijalističkoj umjerenoj struji. Pre rata on se naročito založio da Francuska u cilju svoje obrane što bolje usavrši i ojača svoju vojsku, pa je time mnogo doprinio francuskog pobjedu u svetskom ratu. Njegova je zasluga također, da su saveznici uvideli potrebu i značaj da se održi solunski front. Iza rata posvetio se svim silama učvršćenju svetskog mira i organizaciji Društva naroda, našteći da podigne njegov ugled. U svojoj političkoj karijeri Briand je bio trideset godina narodni poslanik, jedanaest puta ministar predsednik, nadalje u raznim kabinetima — kao ministar prosvete, saobraćaja, pravde i kasnije više puta ministar vanjskih poslova, na kojem je položaju izradio osnovu Pan-europe, radeći odusvjetljeno na njenom ostvarenju. Pored toga što ga se ubrzo menjalo među najposobnije političare s vremene Francuske i diplomatom par excellence, bio je poznat kao brilljantan govornik, upravo Demosthenes modernog doba.

Aristide Briand bio je uvereni i iskreni prijatelj našega naroda. To je

pokazao u najsudbonosnijim časovima naše nacije, a kao takav ostao je i do svoje smrti. Svojim velikim uslugama zadužio je naš narod, koji će ga radi toga sačuvati u trajnoj uspomeni.

Stogodišnjica rođenja dr. Koste Vojnovića. Dne 2. marta navršilo se 100 godina od rođenja jednog od najvećih jugoslovenskih političara i pravnog istoričara dr. Koste Vojnovića, oca našeg velikog književnika pk. Iva Vojnovića i istoričara Luje Vojnovića. Dr. Kosta bio je redoviti profesor civilnog prava na univerzitetu u Zagrebu i pravi član Jugoslovenske akademije. Nadalje, bio je narodni poslanik u dalmatinskom saboru, a kasnije u hrvatskom saboru oko 20. godine, gde se je žestoko borio protiv Mađara za prava svog naroda. Bio je također i intimni prijatelj velikog jugoslovenskog vladika dr. Josipa Strossmajera. Umro je 20. maja 1930. godine.

Skupština Srpske kraljevske akademije nauka u Beogradu. Dne 6. marta održana je u prisustvu Nj. Vel. Kralja skupština Srpske kraljevske akademije nauka, kojoj je pretsedavao njen zaslužni predsednik dr. Bogdan Gavrilović. Tajnik dr. Aleksandar Belić je referat o radu u prošloj godini. Za redovnog člana Akademije primljen je prof. univ. dr. Ivan Gajja, a također i nekoliko naših poznatih naučenjaka imenovani su dopisnim članovima. Nadalje su bile objavljene nagrade za pojedina znanstvena dela.

125-godišnjica rođenja hrvatskog pesnika Toma Blažeka. Dne 7. marta proteklo je 125 godina od rođenja poznatog rodoljubnog hrvatskog pesnika Tome Blažeka, koji se rodio u Petrijancu a umro u Varaždinu 1846. g. U njegovu spomen otkrivena je dne 7. marta na njegovom rođnom domu spomen-ploča.

Proslave biskupa Dobrile. U spomen 50-godišnjice smrti velikog biskupa Jurja Dobrile, vrše se po čitavoj našoj otadžbini proslave. Veliki biskup bio je Istranima to, što ostalim Jugoslovenima vladika Strossmajer; ne samo duhovni pastir, nego i pravi voda i otac, te prosvetitelj svog naroda.

Jugosloven direktor opere u Brnu. Za sezonu 1932/33 imenovan je direktorom češke opere u Brnu dugogodišnji direktor zagrebačke opere i poznatiji dirigent g. Milan Sachs.

KNJIGE I LIVTOVI

»Ruski sokolski vesnik«. I broj organa Saveza ruskog zagraničnog Sokolstva donaša na prvoj strani u spomen stogodišnjice Tyrševog rođenja Tyrševu sliku, nadalje od dr. Manochina, saveznog načelnika, spomen-članak o umrlom bratu COS i SSS dr. Scheineru, kome je br. dr. Vergun posvetio i jednu lepu pesmu. Br. Konstantin

Belgovskij posvećuje Tyršu dobar članak, a također lep je i članak br. Manochina pod naslovom: »Kako sam se upoznao s Tyrševim naukom«. List nadalje donosi i jedan članak br. Ostrogorskoga i drugih. Ostali deo lista prinaša razne vesti iz organizacija, među kojima također i izveštaj o razvoju ruskog Sokolstva u Jugoslaviji. Pri tome nam je nerazumljivo, zašto člankopisac nazivlje Jugoslaviju još uvek Srbijom. Vredno je ovde pominuti, da se je u Savez prijavilo također i rusko sokolsko društvo u Tencinu.

»Naša radost«, list za sokolsku decu, u broju za mesec mart donosi sledeći sadržaj: Jindřich Fügner. — Molba tužnih Sokolića. — Smuške tekme malčkov. — Savezne smuške tekme. — Kako je Mile postao Sokolić. — Junaštvo. — Ob stoletnici Tyrševoga

rojstva. — Smuške tekme u Timbuktu.

— Naš mali smučar. Ciganin u luku. — Najbolje kruške. — Postanek gore u hribčka. — Cvetoč kostanj po zimi. — Moje carstvo od hartije. — Podajanje predmeta nad glavo, s tekanjem preko zaprek. — Kaj je to, vrtilno pismo? — Šolski sluga Franc u vrabcu. — List je ilustriran sa lepim brojem vrlo uspehljih slika. Godišnja pretplata 10 Din. Naručuje se kod Uprave sokolskih listova, Ljubljana, Narodni dom.

»Biblioteka jugoslovenske škole«.

Zagreb. Izdanie knjižare A. Čelap.

— Broj 3 ima ovaj sadržaj: Dr. F. Šišić:

Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan.

— I. Mitrović: Pred moštima Zrinskog

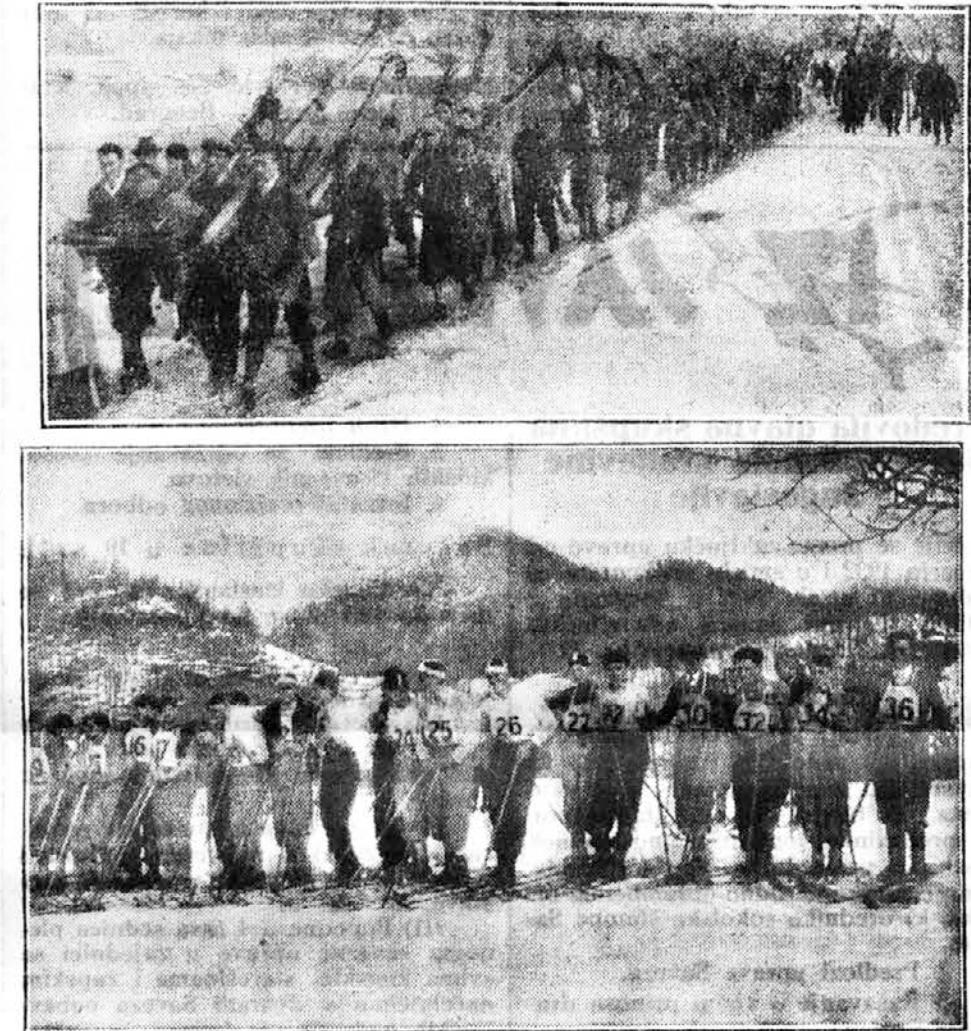
i Frankopana. — Kako nam nekad bi jaše (odlomak iz »Urote Zrinsko-Frankopanske«). — D. M. Bogunović: Metodske upute za školske priredbe.

Muzički prilog.

»Sokolski vijesnik«, glasilo Sokolske župe Varaždin. Izlazi svaka tri meseca na velikom revijskom formatu. Naslovna strana, koja prikazuje pticu sokola, svojom stilskom modernom dekorativnom opremom deluje vrlo privlačivo. Od članaka list donosi: lep uvodnik br. Mladena Belčića: »Naš dosadanji i budući rad«, nadalje također lep članak br. Z. M.: »Dr. Miroslav Tyrš«, informativni članak br. dr. Ota Šantela: »IX svesokolski slet u Pragu«, »Istra i Sokolstvo« od brata Matka Rubinčića. U ostalom delu lista nalazi se vrlo pregledan izveštaj o radu i stanju župe u godini 1931, proste vežbe dece za župski slet, red župskih takmičenja za 1932 i t. d. U rubrici »Iz slovenskog Sokolstva« posvećen je članak pok. starosti dr. Scheineru, zatim članak o svesokolskom sletu u Pragu i t. d.

Na skupštini je pretresen program za seoske sok. čete i usvojen predlog župске uprave. Odredeno je, da se u tek. god. održe dva okružna sleta u Jajcu i Prijedoru, na kojima će sudečavati sva društva ove župe. Važan je i skupštinski zaključak, da kod priredaba gde sudečavaju i seoske sokolske čete sve članstvo mora biti trezveno.

Smučarska takmičenja župe Celje: Polazak na takmičenja — Naraštaj pripravan za start.

kondukter strýčka? Co strýček odgovíděl? Co na to řekl kondukter? Co konečně odgovíděl dobromyslné strýček?

Češke reči koje su slične po obliku našim rečima a imaju drugo značenje:

Strhati se = premoriti se; srušný = kratak, zbijen, jezgrovit; stud = stid; stýskati = žaliti, tugovati; tábor = miting, skupština; těšit se = radovali se; tiše = tiho; točiti = vrteći, okretnati; tolíko = samo; topiti = ložiti; touha = čežnja; toužiti = čeznuti; trči = viri, strši; třeba = makar; trehraný = trougaoni; tupiti = grđiti; sramotiti; tužba = težnja.

Dvadeset i četvrti čas.

(Na Beogradskom radiu u petak 25. marta 1932. u 17 časova.)

Zamenice.

1. Od zamenica, koje se u prvom padaju razlikuju od naših treba spomenuti: její = njezin; čí? = čiji?; ten = taj; onen = onaj; kdo? = ko?; co? = što?; který? = koji?; jenž = koji; jež = koja; jež = koje.

2. Treba spomenuti rečice, koje se spajaju sa zamenicama pa im daju drugo značenje: kdosi = neko; cosi = nešto. Mesto si može biti s: 'ks', cos' = kdokoli, kogod; cokoli = štgod; kterýkoli = kojigod; ledak-dot(s), (leckdo) = kogod i t. d.; vše-likdo = kojeko; všelico = koješta.

Lične i pokazne zamenice menjaju se u jednini ovako:

Sg. nom. já	ty	—
gen. mne	tebe	sebe
dat. mně	tobě	sobě
mi	ti	si
ak. mě	tě	se
mne	tebe	sebe
vok.	(kao 1 paděž)	
lok. mně	tobě	sobě
instr. mnou	tebou	sebou

m. r. sr. r. ž. r.

Sg. nom. on ono ona

gen. jeho (ho) jí

dat. jemu jí

mu —

ak. jej i jeho, je ji

ho (-ň)

vok. (kao 1 paděž)

lok. něm ní

instr. jím jí

Sg. nom. ten to ta

gen. toho té

dat. tomu té

— —

ak. toho to tu

ten —

vok. (kao 1 paděž)

lok. tom té

instr. tím tou

m. r. sr. r. ž. r.

gen. oni (ony)

dat. jemu

mu —

ak. jej i jeho, je ji

ho (-ň)

vok. (kao 1 paděž)

lok. něm ní

instr. jím jí

Sg. nom. ten to ta

gen. toho té

dat. tomu té

— —

ak. toho to tu

ten —

vok. (kao 1 paděž)

lok. tom té

instr. tím tou

Přece jen, když nedávno potkala svoji nejlepší přítelkyni, povzduchla a povídala: »Viš, Emčo, jen bych chtěla vědět, zda-li mě bude mít Bohouš rád také až budu stará a ošklivá!«

Emča se na ní podivila velice nevinně a suše odpovíděla:

„Ale, to bys měla už teď vědět!“

Otzáky.

Co udělala Máňa před krátkým časem? Jaká to bude partie? Co udělala Máňa, když nedávno potkala svoji přítelkyni? Co povídala Máňa? Jak se Emča na ní podivila? Jak Emča odpovíděla? Co Emča odpovíděla?

Češke reči koje su slične po obliku našim rečima a imaju drugo značenje:

Tužba = težnja, čežnja; tužiti = jačati se; tvar = oblik; tvář = lice; tvárný = lep, oku prijatan; tvor = stvor; tvrdosígný = tvrdoglav; ubratí = oduzeti od nečega; ubrus = stolník; ubýti = ponestati; ubývati = nestajati, smanjivati se; učenník = šegrí; udati = potkazati, denuncirati; uhoditi = pogoditi, navaliti; úkor = poniženie, sramota; ukrojiti = odrezati (hleba); únos (dívčí) = otmica.

Dvadeset i peti čas.
(Na Beogradskom radiu u utorak 29. marta 1932. u 17 časova.)

U prošlom času videli smo kako se lične i pokazne zamenice menjaju u jednini. Na ovome času ćemo videti kako se one menjaju u množini.

Pl. nom. my	vy

<tbl_r cells="2" ix="5" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols

Župa Bjelovar**SOKOLSKO DRUŠTVO DARUVAR**

U nedjelju 21. februara održana je konferencija načelnika svih društava sokolskog okružja Daruvare po pozivu okružnog načelnika VI okružja brata Dušana Momčilovića, na kojoj su bila zastupana skoro sva okolna društva i sokolske čete. Također su prisustvovali od Sokola Daruvare starčina br. dr. Latković i prosvetar Sosić sa zamenikom Milićem.

Na ovoj konferenciji pretresana su pitanja sletja i sletskih vežbi, okružnog ovogodišnjeg sleta i trodnevne tečaje za sva društva, kako bi se jednoobrazno izvezbale sve prake vežbe, izvele pripreme za slet i dr. pitanja sokolskog značaja. Zaključeno je da se trodnevni tečaj VI okružja održi od 3—6 aprila u Daruvare, a slet u junu mesecu u Ulanjiku ili Dulavesu, ako se tata društva pripreme, inače će se održati u Daruvare.

Na molbu Sokola Daruvare odnosno zemljiste za gradnju sokolskog doma rešilo je općinsko veće, da se zemljiste dade u blizini sadašnje sokolane. Ovime su pretstavnici općine Daruvare pokazali sokolsko shvaćanje i potpuno razumevanje za potrebe omiljenih svoga mesta, na čem Sokol daje puno priznanje.

Širite sokolsku štampu

„Sokolski Glasnik“
„Soko“
„Sokolić“ i
Naša „Radost“

Župa Cetinje**SOKOLSKO DRUŠTVO ULCINJ**

Septembra 1930 god. pokušano je da se u Ulcinju, starodrevnom gradu i čuvaru plavog Jadranu i mutne Bojane, osnuje Sokolsko društvo. No tada je samo imenovana uprava a članova nije bilo. Tako je ostalo do augusta 1931, kada je na traženje veća nastavnika ulčinske osnovne škole — izvršena reorganizacija, upravo organizacija, ovoga društva. Na 15. augusta 1931 god. bilo je upisano 112 članova i toga dana izvršen je izbor uprave. Već 6. septembra iste godine društvo je — zahvaljujući predanom, nesebičnom i požrtvovanom radu načelnika br. Franete Marka, njegova zamenika br. Šikoparije Radoslava, zastupnice s. načelnice Kokalj Štefice, te prednjaka braće: Popović Iva i Bulatovića Vlada — održalo prvi javni sokolski čas, koji je u moralnom i u materijalnom pogledu prevazišao svako očekivanje.

1 decembra društvo je dalo svečanu akademiju, koja je tako sjajno uspeala da Ulcinj takvo što nikad nije video. Isti je slučaj bio i 17. decembra.

Župa Kragujevac**SOKOLSKO DRUŠTVO SVILAJNAC**

Jedno od manjih društava u ovoj župi ali po svojoj agilnosti i redu koji u njemu vlaže može se uvrstiti u red onih, koja se smatraju kao prva. Na župskoj skupštini ono je pomenuto kao društvo, koje je svoje dužnosti vršilo kako treba. Prema tome vidi se,

Na badnji dan (pravoslavni) društvo je uranio u badnjake i uveče, pred sokolom, starešina je, uz ogromno prisustvo Sokola i gradanstva, naložio sokolske badnjake, po svim ovamomnim običajima.

Na prvi dan Bajrama, 7. februara o. g., društvo je, iz pažnje prema braći muslimanima, koji svesrdno potpomožu ovo društvo, priredilo svečanu akademiju.

Na svim akademijama održana su probana predavanja.

Društvo je, blagodareći Kralj, Ban. upravi na pomoći od 2000 Din, gosping. Pavlu Rozetu na obilatoj materijalnoj pomoći, kao i svojoj agilnosti, podiglo izvanredno lepu pozornju. Sokolska dvorana smještena je privremeno u jednoj prostoranoj, ali neucrenoj, opštinskoj zgradi. Društvo ima puno nade da će mu opštinska uprava dati na stalnu poslužbu ovu zgradu. U ovogodišnji opštinski budžet unešeno je 10.000 Din na ime pomoći društvu za sokolsku muziku, za koju je društvo, u vrlo kratkom vremenu, uspelo upisati već oko 25.000 Din.

Danas društvo broji oko 300 članova; 115 članstva, 150 podmlatka i 30 naraštaja. Svečane odore ima oko 40 članova, svi naraštaci i sav podmladak.

Društvo je otrag nekoliko meseci dobilo vrlo agilnu i vrednu načelnicu, s. Milkę Kemperle, učiteljicu.

17. januara t. g. održana je godišnja skupština. Izabrana je nova, odnosno potvrđena dosadanja uprava i to: starešina Jakšić Boško, star. stres. ispost., zam. star. Hajduković Todor, učitelj; tajnik Drecun Velimir, učitelj; prosvetar Bulatović Ljubo, učitelj; načelnik Franeta Marko, frizer; zam. nač. Šikoparije Radoslav, krojač, načelnica Kemperle Milka, učiteljica; zam. nač. Kokalj Štefica — Odbornici: Đurasković Vaso (blagajnik), opšt. činov.; Latifović Mehmed (stistit.); Resulbegović Selim, umir. oficir; Braci Đon, umir. oficir; Martinović Damjan, trgovac; Šurla Hušo, trgovac; Vujošević Vidosava, učiteljica; Vukićević Vukosava, učiteljica; Vujošević Milo (revizor), učitelj; Vukosavović Milo (revizor), umir. oficir; Vujošević Ljubo (zam. reviz.), Šofer; Đurović Andrija (zam. reviz.), mehaničar; Kokalj Ivo, mehaničar; Bem Adolf, žandarm, vodnik; Sadiković Rizo, opšt. činov.; Pavlović Ivo (prednjak), gradevinar; Mavrić Hasan, umir. muftija; Molabegović Bećir, trgovac. — Sud časti: Popović dr. Marko, sreski lekar; Alibegović Čafo-beć, opšt. kmet; Đuranović Blažo, opšt. kmet; Vujićević Dušan, sveštenik; Vukosanović Mirko, umir. oficir; zamenici: Mirović V. Nikola, opšt. delovoda; Zec Joko, posednik; Resulbegović Alija, penzioner.

Društvo ima četu u selu Salču, čiji je starešina Jovićević Petar Gajov, učitelj, a tajnik Špadjier Jovan (Turo), učitelj. — V. D.

bije podignut — staranjem i pregaštvom velikih svilajnačkih patriota — »Sindelićev dom«, u kome će biti smeštena sva kulturna i humana društva ovog mesta. U planu je predviđena ugodna i prostrana vežbaonica sa potrebnim odeljenjima za sokolski rad. I tako će Sokoli dobiti svoje gnezdo u jednom lepom domu, koji nosi ime čuvenog resavskog junaka — Sokola Sindelića.

prireditev, pri kateri dobe vse sokolske edinice, ki so včlanjene v župi, priložnost, da nastopijo s kako točko. To bi pomenilo plemenito tekmovanje v delu na moralni vzgoji naroda. Ob enem pa bi društva nastopila z gotskimi točkami tudi skupno in tako pokazala medsebojno povezanost in enotnost. Ta misel je bila od strani župnih prosvetarjev z navdušenjem sprejet, župni prosvetni odbor pa je takoj pričel razmišljati o uresničenju načrta. Prvotno se je mislilo, da bi včlanjene edinice nastopale s pevskimi, godbenimi in dramatskimi točkami. Ker pa se za prvi slučaj vse ni dalo spraviti v sklad, se je zadnje opustilo in je bil prvi tak nastop določen tako, da društva nastopijo posamič le s pevskimi točkami, skupno pa s pevskimi in godbenimi točkami.

Sedaj pa stojimo pred uresničenjem tega načrta in se bi vršil prvi prosvetni dan na praznik, dne 19. t. m. popoldne na sedežu župe v Kranju. Kaj bodo izvajala posamezna društva, danes še ne moremo poročati, znan pa je spored skupnih nastopov. Združeni moški zbori bodo peli E. Adamečev »Zdravico«, mešani zbori dr. Schwabov pevski valček »Dobro ju tro« s spremjevanjem orkestra. Združeni orkestri pa bodo zaigrali dr. Jos. Čerinove »Miljence«. Pred koncertom bo kratke nagovor župnega prosvetarja.

Na to prireditev opozarjam vsa v župi včlanjena društva s pripombo, da je sodelovanje ravno tako obvezno, kakor pri drugih župnih prireditvah. Društva izven okoliša naše župe pa obveščamo, da bo koncert oddajala ljubljanska radio postaja. Natančen spored objavimo v prihodnji številki »Sokolske Glasnike«.

Župa Ljubljana**SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA-ŠIŠKA**

V soboto dne 27. februarja je priredil prednjaki zbor sokolskega društva Ljubljana-Šiška naraščajno čajanko, radi medsebojnega spoznanja in poglobitve medsebojnih bratskih odnosa. Ves pestri spored je izvajal naraščaj sam; na čajanko pa so bili povabljeni tudi starši in ostalo članstvo. Čajanka se je vršila v salou pri Keršču. Dvorana je precej velika, kakšno je bilo naše presenečenje in veselje, ko smo videli, da je miniz in stolov premalo, dasi smo obojega pripravili za 200 oseb. Takega obiska nikakor nismo pričakovali. Čajanka se je udeležilo mnogo staršev in članstva ter ves naraščaj.

Naj v kratkem podam program. Točno ob 20. uri se je spored pričel. Po otvoritvini koračnic »Izpod Tatre«, ki jo je izvajal društveni orkester, je govoril načelnik br. Zalokar. Pozdravljen je vse udeležence in v jednatem govoru obrazložil pomen sestanka. Starši naj vidijo sokolsko vzgojiteljem, — naraščaj pa na njem pokaze, kaj zna tudi izven telovadnice. Za njim se je zahvalil br. naraščajnik Papler v imenu vsega naraščanja onim, ki so pričomogli, da se je naraščajska čajanka vršila. Prireditev se je nadaljevala z glasbenim programom. Po solo-točki br. Prinčiča, ki je zaigral na harmoniku potpuri iz opere »Traviata« in »Venček narodnih«, je koncertriral naraščajski zbor gitar; za njim pa je neognjevitno delklamiral naraščajnik br. Kremer pesem br. Gangla »Mi Sokolič«. Izmed recitacij naj omenim zlasti naraščajnik Klavoro, ki je z Gregorčičevim: »Naš čolnič otmimo!« pokazala izreden talent. Za solo-točkami na klavirju, dvo- in štiriročno, kjer so nastopile naraščajnice in naraščajniki, je zapel kvintet par lepih pesmi. Omeniti je še naraščajnica Nastrana in Valentija, ki sta nastopila z orglicami in gitaro, žela načuditi aplavz ter pokazala, da glasbili si jajno obvladata. Zахvalno br. Klavoro, ki se je zahvalil prirediteljem in naraščaju v imenu staršev in zaključeno koračnico društvenega orkestra, se je končal večer, ki je prinesel obilo moralnega uspeha.

SOKOLSKO DRUŠTVO BOROVNICA

V nedeljo 6. t. m. ob 3. uri popoldne je priredil dramatski odsek našega društva kot uvod v proslavo Tyrševe leta akademije, ki je uspela nad vsako pričakovanje.

Ker so baš pri nas nasprotniki sokolske ideologije zelo močni in aktivni, rujejo stalno okrog naših vrst in nesmotreno kritizirajo naše delo, smo jim hoteli vnovič pokazati in dokazati, s čim se baymo v našem domu. Vsi trenzno misleči morajo tokrat priznati, da smo uspeli in vsak naš nasprotnik, ki je prost tendencijoznih nasprotniških agitacij in hujskarij, bo sprevidel, da smo na pravi poti, da smo trdno oklenjeni idealnim stremljenjem, za katere se je načudilev v boril naš veliki predhodnik br. M. Tyrš.

Na prirediti je bila zbrana vsa naša sokolska družina in mnogo prijateljev. Nedeljska akademija je bila izvedena v glavnem v duhu mladosti, zato je bil tudi obisk šoloobvezne dece, ki se ni iz katerihkoli vzrokov v naših vrstah, velik.

Slavnost je vodil naš agilni brat Engelsberger.

Ko so tamburaši odsvirali sokolsko koračnico in se je dvignil zastor, ugledamo na odprttem oduro okrašeno slike ustanovitelja Sokolstva dr. Tyrša. Okrog nje je razvrščena moška in ženska deca. Br. Engelsberger pozdravil vse navzoče, nakar moška in ženska deca zapoje »Telovadko«. Po končanem petju izstopila malo sestrica Ela Tomšičeva (ž. d.) in z ljubljim znamenjem recitira Maistrovo »Dva križa«. Zatem zopet zapoje moška in ženska deca »Zabučale gore«. Zastor pada. Nova slika. Ženska deca izvede rajalni nastop s petjem »Prisel je ciganček« z vso dovršenostjo. Sledi idejno globoko zasnovan govor brata Engelsbergerja o Tyršu, njegovem življenju, miselnosti in stremljenju; predavatelj na kratko orise borbe za ustanovitev prvega sokolskega gnezda na Češkem, dalje prvega sokolskega društva v Ljubljani ter se dotakne vseh glavnih točk zgodovinskega razvoja Sokolstva sploh. Po predavanju zopet prejšnji prizor. Moška in ženska deca zapoje »Gde domov můj«, sestrica Strukljeva (ž. d.) recitira Ellerjevo »Zlín«, nakar zopet petje dece »Vsak v sokolske vrste«. Končno odsvirajo tamburaši še češko narodno himno, katero poslušajo gledalci stojte.

Pohvalno moram omeniti sestro podnačelnico Mimico Zalarjevo in sestre učiteljice Paplerjevo, Chladeckovo, Mazijevu in Kristanovo, ki so načule deco, da je izvajala svoj program z vso dovršenostjo in ljubkostjo, ki je zmožna otroška deca.

Kakor rečeno, je bila ta akademija le del Tyrševe proslave, ki jo ima društvo v programu. Na belo nedeljo ima svoj dan naraščaj in članstvo. Počakati hoče vse svoje zimsko delo v telovadnici na telovadni akademiji, ki jo bo tega dne priredil tehnični odsek v dvorani sokolskega doma.

— ar.

SOKOLSKO DRUŠTVO MEDVODE

Tyrševa 100-letnico je proslavil naš mlađi Sokol slovensko dne 5. marca zvečer z akademijo v društvenem lokalu v starši soli v Preski. Prostorna soba je bila polna članstva in drugega občinstva, ki je z zanimanjem sledilo posameznim točkam. Slavnost je otvoril moški zbor šol. upravitelj br. A. Kržišnika, ki je zapel »Slovenac, Srb, Hrvat«. Načelnik br. Bahovec je vznesen prednačela slavnostni govor. Nato so nastopili vsi telovadni oddelki ter prav skladno izvajali svoje točke. Poslebeno stevilno je nastopila moška deca. Vmes so se vršile deklamacije dece in petje moškega zobra. Slavnost je potekla nad vse dostojno in dvignila sokolsko samozavest pri članstvu, pri drugem občinstvu pa ugled organizacije.

V nedeljo, dne 6. marca t. l. pa je uprizorila sokolska deca na novem društvenem odu, ki ga je pravkar lepo poslikala naša marljiva s. J. Prestorjeva, učiteljica v Preski, v njeni režiji igro »Kralj Matjaž«. Igrica je zelo dobro uspela, otroci so svoje vloge izbrali pogodili. Obisk je bil — vkljub slabenemu vremenu — obilen, telovadnica je bila natrpano polna. Sedaj, ko imamo po zaslugu agilne s. Prestorjeve lasten oder, se je začelo živahnno prosvetno delovanje. V pripravi je že Finžgarjeva drama »Veriga«, ki se bo igrala na dan sv. Jožefa in bo članstvo v njej pokazalo svoje zmožnosti. Sestri prosvetarici moramo k njenim lepim uspehom najiskrenejše čestitati.

Natečaj

SOKOLSKA ŽUPA LJUBLJANA razpisuje še eno mesto ŽUPNEGA PREDNJAKA. Nastavitev bi bila le za nekaj mesecev. Prošnje je vložiti na župno načelnštvo Sokolske župe Ljubljana do 15. marca t. l. V prošnji je navesti dosedanje sokolsko delovanje. Prednost imajo dobri telovadci z župnim prednjaskim izpitom.

Župa Mostar**SOKOLSKO DRUŠTVO NEVESINJE**

Na osnovu potpisanoj zaveta trezvenosti brat Danilo Lažetić prekršio je isti. Presudom ovoga društva, koja je osnažena po Sokolsko župi Mostar, a na koju presudu br. Lažetić nije uložio priziv, imade se njegovo ime objaviti putem sokolske štampe, što ovim činimo. — Uprava Sokolskog društva Nevesinje.

Župa Maribor**SOKOLSKO DRUŠTVO SLOV. BISTRICA**

Sokolska akademija, ki se je vršila dne 5. t. m. zvečer v proslavo 100-letnice Tyrševe rojstva, je zelo dobro uspela in je zaslužila boljši obisk. Po uvođenem predavanju prosvetarice M. Tičarjeve, ki je izčrpavno opisala življenje in v pomen ustanovitelja in ideologa današnjega Sokolstva, so se brez presledkov vrstili izredno dobro navežbani oddelki pod vodstvom ne-

umornega načelnika J. Stoparja, ki je tokrat ponovno dokazal svoje izredne zmožnosti in vrline. Prva je nastopila skupina dvanajstih »Amorčkov« v originalnih kostumih (žen. deca 1.) pod vodstvom voditeljice Hudričeve. Za njimi so se vrstili: dijaški naraščaj (6) s težkimi vajami na gredi, dvanajstica »Kuharjev« pod vodstvom V. Gumzejeve (žen. deca II.), 8 članov s simulantkami na dveh bradljah, sedmero članic pod vodstvom načelnice Komarjeve s precizno izvajanim baletonom »Pomlad«, petorica izbranih članov na bradljih in 5 obrtnikov naraščnikov s

Sjemeza polje i vrt
na veliko i
malo nudi**Sever & Ko.**
LJUBLJANA

Tražite cjenik!

Zupa Novo mesto

IZ MIRENSKEGA SOKOLSKEGA OKROŽJA.

V nedeljo, 28. februarja so zborovali vsi društveni prosvetarji in načelniki (ice) v okrožju udruženih društev v Sokolskem domu v Mokronogu.

Dopolne so od 11.—13. ure razpravljali o podrobrem prosvetnem delu po društvenih prosvetarji ter izvršili mnogo zelo umestnih sklepov, obveznih za vsa društva okrožja tako glede poročanja v sokolsko in dnevno časopisje, dalje o poročanju v stat. izveštajih, uredilo se bo enotno poslovanje naših knjižnic ter pospešilo ustanovitev novih. Vsa društva postanejo stalni narocniki vseh edicij naše Jugoslovanske Sokolske Matice, da si z njimi dvignejo s sokolskimi knjigami svoje knjižnice. Kot temelj teh so prejeli vsi br. prosvetarji za svoja društva br. Ganglovo brošuro: »Slovenska ideja«. Dvignil se bo tudi naš sokolski tisk, o katerem so bili izvršeni enako važni sklepi. Razgovor je tekel tudi o našem podeželskem dramatskem gibanju ter kinu in skloptikonih. Z veseljem je sprejel zbor na znanje, da se bo v najkrajšem času ustanovilo v Št. Janžu lutkovno gledališče, ki ga bo vodil prosvetar br. R. Horvat. To bo drugo v naši župi. V slopošnem je vsa seja potekla v največji harmoniji in zato donesla toliko umestnih sklepov. Zboru so prisostvovali tudi nekateri bratje in sestre načelnikov, ki so s tem pokazali, da niso samo telovadci in je tudi to edino pravilno pojmovanje sokolskega naloga.

Popoldne se je istotam vršila seja tehničarjev okrožja, na kateri je brat Tratar kot predstojnični razvil podroben načrt teh. dela v sokolskem letu. V nadalnjem so se razvile prav zanimive debate o vseh vprašanjih, znak, da je le bratsko razjasnjenje istih — vedno pozitivno za nadaljnje delo. Določili so se sporazumno datumi nastopov vseh društav v okrožju in tudi za okrožni zlet, ki se bo letos vršil v Št. Janžu in istočasno tudi I. okrožne tekme vseh oddelkov, kot predpriprijava za župne tekme. Sklenilo se je, da se vrši prihodnja seja sredi aprila v Št. Janžu, kjer se bodo obenem predelaše vse vaje za Prago na godbo.

Oba zpora sta torej dala nove smernice in novih pobud in to boda naš spomen-poklon učeniku M. Tyršu.

—ar.

Zupa Novi Sad

IZ SEDNICE ZBORA DRUŠTVE-NIH NAČELNIKA

Sednica zpora društvenih načelnika in načelnica Sokolske župe Novi Sad održana je 21. februara 1932. Prisustvovali su: iz načelništva župe sv. T. O. župe sv. i 58 načelnika in načelnica iz 43 društva župe. Nišu prisustvovali sednici načelnici ovih društava: Bukić, Veprovac, Gospodinci, Durdevo, Irig, Pačir, Rumenka, St. Kanjiža, Tovariševco i Čerević.

Uzet je sa odobrenjem na znanje izveštaj brata načelnika župe o radu za godino 1931, koji se imda podneti glavnemu skupštini župe.

Za župski slet i svesokolski slet v Pragu načelnik župe izneo je i ponovno sve dosada donecene zaključke v pogledu spremanja in učestovanja na ovim sletovima in upozorio je prisutne načelnike in načelnice na tačno izvršenje ovih zaključaka, što je uzeto na znanje. Ujedno je zaključeno da se odustaje od zasebne tačke članica na sletu v Pragu.

Prema predlogu načelništva župe, primljen je i usvojen program rada za 1932. god. i to:

a) za župu: priredivanje župskog sleta; učestovanje na svesokolskem sletu v Pragu in eventualnih utakmicama na ovom sletu; priredivanje župskih utakmic v odbocji i v plivanju in učestovanje na saveznim utakmicama v ovim gramama; priredivanje dva prednjačka tečaja, jedan za članove, drugi za članice; odašiljanje učesnika na savezne prednjačke tečajeve; učestovanje župskih prednjačkih ispitova; uvođenje sistematskog vežbanja kod društava in četa prema propisanom programu vežbanja; uvođenje potpune discipline in tehničke organizacije; pri-

redivanje letovanja ako vreme i sredstva dozvole.

b) za okrožja: priredivanje okružnih utakmic v odbocji i v plivanju; priredivanje okružnih prednjačkih tečajev in održavanje prednjačkih ispitova; odredivanje praktičnog vežbanja za načelnike in načelnice društava u sedištu okrožja radi jedinstvenosti v radu; vršenje nadzora nad društvinama in četama v pogledu tačnog izvedenja propisanog rada.

c) za društva: vršenje rada na sistematski način in po ustanovljenem programu župe; učestovanje na okružnim in župskim priredbama in sletovima; priredivanje javnih vežbi, akademija in izleta; održavanje društvenih prednjačkih tečajev in ispitova in učestovanje na okružnim in župskim prednjačkim tečajevima.

Za tehničke funkcionere predlažu se skupštini župe dosadanji: za načelnika brat M. Teodorović; za zamenika načelnika brat J. Totović; za načelnico sestra Mil. Ilić; za zamenico sestra Vasilija Rakić.

U ispitnu komisiju za polaganje župskih prednjačkih ispitov izabrali su: J. Totović, P. Daljev, Mil. Ilić, Sv. Marić i dr. Toma Jovanović.

Uzeti su na znanje predlozi in uputstva brata načelnika župe v pogledu savesnog in tačnog vršenja rada, uvađanja discipline in vršenja dužnosti po sokolskim propisima.

SOKOLSKO DRUŠTVO SUBOTICA.**Svečana akademija u slavu Tyrša.**

Kao u stotinama sokolskih jedinica, 5. o. m. održana je i kod nas proslava 100-godišnjice rođenja oca Sokolstva. U ne tako punoj sali gradskoga pozorišta prisustvovali smo jednorog skromnoj, ali nadaveske iskreno spontanoj manifestaciji, kojom smo se prilikom opetovano setili osnovača i genija, naše velike i močne sveslovenske organizacije. Na programu smo imali 4 muzičke tačke, »Svečanu reč o bratu Miroslavu Tyršu«, i jedan sokolski skeč. — Sve muzičke tačke izvela je sokolska muzika odlično i na opšte zadovoljstvo prisutnih. Zaista se vidi, da svi članovi ovoga orkestra sa svojim vrednim kapelnikom zajedno ne prezauju ni od kakovih napora da bi dosegli maksimum. Oni su nam izveli: »Marš Masarykove župe«; marš iz »Prodane Neveste«; potpuri: »Za moje prijatelje« od Sedlačeka i na zavretku Sokolski marš.

Svečanu reč o Tyršu održao je br. dr. Cović, zam. starešine, koji je govorio o Tyršu kao čoveku, kao Sokolu i kao filozofu. Ocertao je njegovu gorostansku figuru i ogroman uticaj njegovog delovanja na celokupno slovenstvo, a napose na čehoslovački deo ovoga.

Sokolski skeč: »Uspomene naše bace«, odlčan jedan češki sastav, koji je prevoden i malo podezen za naše prilike. Bakina priča bila je ilustrovana vežbama dece, naraštaja i članstva, te na kraju dvema živim slikama. Deca su odlično vežbala za 12 drvenih kvadrata na svakome od ovih bilo je po jedno »100« i po jedno slovo iz Tyrševog imena. Deca su u vežbi redali one kvadrate praveći sa njima razne skupine tako, da se uvek moglo pročitati »Tyrš 100«. Ovo je bila bez sumnje najbolja uvežbana tačka. Ženski naraštaj vežbalo je dosta neskladno; nikako nisu mogle da se slože in izvedbi, tek pred kraj bilo je malo bolje. Muški naraštaj je bio daleko uvežbaniji, no i oni su grešili; uvek na početku vežbe nesložno su počinjali, što svedoči o nedostatku dovoljne pažnje, a i »klavirmajstorskih« i prvi takti. U glavnem vežbali su skladno, pa čak i onaj, koji je »kopirao«, ali ipak tako vešto i jedva primetno. Članice su vežbale bezprekorno, no mislim da je tempo vežbe bio veoma lagani. — Članovi su isto vrlo dobro vežbali, iako su se trojica u 1—2 maha »opasno« zabunili. To ipak nije neznanje, no samo nepažnja. Zatim je prikazana lepa živa slika. Cela priča se veoma svidela i bila je toplo pozdravljena.

Izašlo je iz štampe II. izdanje knjige: V. Pergla: »Penjala, lestve, greda i t. d.« u prevodu braće ing. Kvapila i ing. Kovačevića. Knjiga, koja obuhvata 63 stranice in 450 šematičkih slika, stoji samo 10 Din. Osobita vrednost knjige je u t. zv. sporednim spravama, koje detaljno obraduje in koje naročito potiče društvo ili četa lako mogu nabaviti. Osim toga omogućuje velika kolicišna slika, jednostavnih ali neobično preglednih da se i prednjaci i vodnici vrste, koji još nisu upućeni u »tajne« sokolske stručne terminologije, vrla lako mogu koristiti tom knjigom. Što je konačno takoder veoma važno: početnici se mogu po ovim slikama učiti našoj ispravnoj sokolskoj terminologiji. Knjiga je propisana po upravi naše župe i za t. zv. minimalnu sokolsku knjižnicu, te ju treba da ima svaka jedinica naše župe.

IZ PROSVETNOG ODBORA ŽUPE

Na predlog PO-a župe dala je uprava župe u štampu Tyršev plakat-blanket, kojim će se jedinicama moći služiti za sve svoje priredbe u ovoj jubilarnej godini. Plakat je veličine 63 cm i 95 cm te nosi glavu Tyrševu, okrenutu lipnim vencem sa nadapno označenim godinama 1832—1932. Ispod toga crteža je natpis »Sokolska župa Osijek«. Plakat je izrađen po načrtu brata L. Seterljajna, člana ŽPO-a litografijom te se jedinicama prodaje po Din 1.75. Na taj način će naše jedinice doći do jedinstvenog, razmerno jefinog in veoma uglednog plakata za sve svoje priredbe u ovoj godini. Za vreme prvih šest dana raspaćano je več oko 700 primeraka tega plakat-blanka.

IZ DRUŠTAVA I ČETA

Sok. društvo Vinkovci nam saopćuje, da je na predlog Sokolskog društva gradsko zastupstvo u Vinkovcima na svojoj sednici od 26. februara o. g. donelo zaključak, da se jedna ulica kao i gradsko šetalište nazovu imenom Dra Miroslava Tyrša.

Sok. društvo Ben. Magadenovac razvija veoma agilan rad. U razdoblju od 26 XII 1931 do 17 I 1932. — dakle za 3 nedelje, — priredilo je to društvo akademije u ovim selima: Beničanci, Sljivoševci, Radikovci, Golinci, Kućanci i Lacić. Raspored se sastavlja

iz 7—8 tačaka. Nastupalo se sa članstvom i muškom decom, članicama u živoj slići te sa tamburaškim zborom. Posao nije bio lak. Bilo je i tvrdi zime a katkad i blata, po kojem su se morale vući i klupe i sprave te prevaziti članstvo i decu. No držeći se one sokolske »Sokoli ne žale trude« sa pesmom se dolazilo i odlazilo iz sela u selo, a sve je bilo veselo, što su akademije uspevale iznad vaku očekivanja u moralnom pogledu, a obziru na teško stanje seljaka dobro je bilo i sa materialne strane. Može se reći, da je marno i odlično društvene Ben. Magadenovac lepo iskoristilo ove zimske dane i svetke pod vodstvom svojih agilnih voda: načelnika i prosvetara.

Sokolsko društvo Đurđenovac u prošloj godini bio je uspešan. To se moglo ustanoviti iz izveštaja pojedinih funkcijonera na glavnoj skupštini. Broj članstva se je znatno povećao. Iako teškom mukom uspeo je organizirati sve kategorije muških i ženskih pripadnika naše organizacije, koje sadže živo rade. Društvo ima svoj meštavski pevački zbor in dilektantsku sekciju. Društvenim priredbama svečano je proslavljen Vidovdan, rodendan saveznog starešine, Rapaljski dan in dan Ujeđenja. Na Vidovdan priredido je društvo javni nastup, a u proslavi ujeđenja svečanu akademiju. Svojim odelenjima nastupilo je društvo na javnim priredbama sok. društava i četa u Velimirovcu, Fericancima, Zdenčima, Slatini, Orahovici in Koški te na župsketu u Vukovaru. Sustreljivošču »Nasičke d. d. došlo je društvo do svog letnjeg vežbališta, koje je več ogradijeno te će u ovoj godini uspešno poslužiti svojoj svrzi.

Zupa Split**GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA.**

Dne 25. februara popodne održana je glavna godišnja skupština Sokolske župe u Splitu. Ujutro održana je skupština zbora društvenih prednjaka i prosvetara. Skupštini je prisustvovalo oko 70 delegata i članova župske uprave, tećeće da je bilo zastupano 29 sokolskih društava.

Skupštinu je otvorio starešina župe br. dr. Mirko Bušić. U svom govoru iscrpno je prikazivao razvoj radu župe u minuloj godini, koji se je vršio u znaku Sleta Sokolstva na Jadranu. Podvukao je, da čitavu sokolsku delatnost trebamo razvijati s jasnim pogledima na bit misli sokolske, koja je napredna, narodna i demokratska. Cilj je Sokolstva da izradije značajeve, jer se samo tako može uspešno raditi s narodom za narod. Svoj snagu treba da črpanje prenestevo in nas samih i ono što sami svojim radom in vlastitim žrtvama stvorimo i izgradimo imajuće i svoju najatraktivniju vrednost. Bez vlastitih, dobro izgrađenih, temelja ne smemo se oslanjati na pomoć drugoga. Tko čeka da drugi za nj učini, taj ne ma uslove za život. Dobro je da se naš sokolski život počeo da kreće u pravcu te spoznaje, to dokazuje životnost i osigurava budućnost.

Toplim rečima seča se zaslужnog načelnika pok. prof. Ante Tommasea i nedavno preminulog staroste ČOS br. dra. Josipa Scheinera, pri čemu skupština ustaje i kliče im Slava!

Apelira na sokolske funkcionere da vrše savesno poverene im funkcije, jer jedino od marljivog i savesnog potičivanja rada može da se očekuje uspeha i rada u organizaciji. Napose pak stavljaju na srce sokolskim prednjacima, da goje sa ljubavlju in što večno pažnjom telovježbu kod svih kategorija članstva, jer je to stožer sokolskoga rada, kome će in dalje župa putem prednjačkih tečajeva posvećivati svoju najviše moguću pažnju. Konačno zahvaljuje svim faktorima in mesnoj stampi za bratsku susretnost u mnogim prilikama.

Pri prelaza na dnevni red predložio je odašiljanje pozdrava bratskom starešinству Sokola kraljevine Jugoslavije.

Referat župskog tajnika.

Zatim župski tajnik br. P. Mrklić podnosi tajnički izveštaj iz koga se razabire, da je prošlogodišnji župski rad bio daleko obiljniji i uspešniji od onog preprošle godine, te da se da načinje stanje društava župe prikazuje u boljoj slići in napretku. To se ima zahvaliti osobito okolnosti, što je župa imala stalnog župskog prednjaka, koji je mogao izdržati glavni teret za župski slet i posvetiti se pregledavanju rada društava.

Održan je bio lani 14 dnevnih župskih tečajev u svrhu spreme za »Slet Sokolstva na Jadranu« te trodnevni odnosno 8 dnevnih lakoatletskih tečajev, a od župe su poslane bile 3 članice na veliki 6 mesečni savezni tečaj u Ljubljano. Napominje zatim razne priredbe društava in okružne sletove, koji su se kroz prošlu godinu izveli (kao u Vranjici, Viru, Lukšiću in t. d.) te razvijanje novih društvenih zastava (Split, Solin, Vranjic, Vis, Komiža, K. Lukšić, Stari grad) in svečano otvorenje Sokolskog doma u Solinu, kao in novoosnovana društva in sokolske čete. Župa broji sada 39 društava in 7 četa sa ukupno 7568 pripadnika tako da porast pre-

ma godini 1930 iznosi 478, 17 zastava, 9 glazba, 5 vlastitih domova.

Ističi osobito pripremljeno rad te provedenje veličanstvenog Sleta Sokolstva na Jadranu v junu 1931 v zajednici sa br. župama Šibenik-Zadar in Šušak-Rijeka, a za koji se je splitska župa založila svim žarom in silama te snošila u glavnem sav ogromni teret rada tako da se u tome potpolno upravo za vidni uspeh in moralnom i nacionalnom pogledu in potpunom sokolskom duhu s povoljnim materijalnim rezultatom. Sudelovanjem braće Čehoslovačke in kumovanjem društvenoj zastavi sa strane starešine poljskog Sokolstva br. Zamyskog, odlično je triumfiraide je sveslovanstva, koju Sokolstvo propagira kao svoj zavet. Slet je poklonio Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru počasnu plaketu. U izvešču se dalje nabrala podrobno rad raznih odbora kao nastambe, koja je priskribila in nastala preko 6000 Sokola i Sokolica; rad gradevnog odbora oko izgradnje sletišta, finansijs

Rosija - Fonsier • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

vanja, poučnih filmova, gimnastičkih tačaka i nagovora. Spomenuta je i agilnost sinjskog sokola, koji se istakao brojem predavanja i nagovora, koncerta, pozorišnih pretstava i raznim prijedrom proslavama.

Sva društva proslavila su sokolski i državni praznik 1 decembra kao i rodendan Nj. Vel. Kralja. Nekoja su društva proslavila sv. Savu, Strossmajerov dan, Zrinski-Frankopanski dan, Natka Nodila, Rakovačku bunu i slično se se Rapalla, te Gortana i ostalih istarskih mučenika. Splitsko društvo proslavilo je na svečan način i dan oslobođenja naše braće Čehoslovačke i Poljske. Sokolsko društvo u Kaštel-Gomilici proslavilo je 100 godišnjicu rođenja svoga meštana A. K. Bakotića, autora »Raje«, Sinjski Sokol se dio obletnice A. Senoe.

Župa Split izdaje već sedam godina svoj glasnik »Soko na Jadranu«, koji uredjuje br. S. Vrdoljak. Ovaj je list istodobno i glasnik župe Zadar-Šibenik. I župa Sušak-Rijeka prihvatiла je list kao svoje glasilo.

Sokolsko društvo u Splitu održaje i tečaj češkog jezika napose za članove a napose za članice. Poučava g. prof. Borčić.

Izveštaj o likvidaciji »Sleta na Jadranu«.

Ovaj izveštaj podnosi je detaljno potstarešina br. M. Grgić, kao predsednik finansijskog odbora, koji je skupština jednoglasno s odobravanjem primila na znanje.

Izveštaj blagajnika.

Zatim je župski blagajnik br. Ante Škaric izneo detaljan izveštaj o minuoj poslovni godini.

U župskom blagajni bilo je prometa dinara 507.733,22, a zaključena je godina gubitkom od Din 2.485,55.

Kada se ima u vidu, da su sva društva ove župe iz veoma siromašnih krajeva, koji moraju da se bore za svakidašnjicu, nije nikakovo čudo da se u prošloj godini, koja je inače bila jedna od najprometnijih, jer su bile velike pripreme za slet i održanje istoga, može sa zadovoljstvom konstatovati, da je gubitak bio minimalan.

Za narednu godinu predložen je predračun koji previda Din 126.300— prihoda, a isto toliko izdataka, te je taj jednoglasno i prihvaćen.

Slet Sokolstva na Jadranu radi jednogodstvenja administrativnog rada bio je voden posve deljeno od župskog blagajne, te je imao prometa Din 1.580.347,50, a u konačnim računima iskazan je dobitak od Din 74.920,80.

Kako slet tako je i blagajna župskog glasila »Soko na Jadranu« vodena za sebe. Prometa je bilo Din 230.353,60, a zaključeni su računi gubitkom od Din 5.005,54.

Zatim su o župskom glasilu »Sokola na Jadranu« podneli izveštaj br. urednik S. Vrdoljak i administrator br. P. Ligitic.

U otvorenoj diskusiji o svima referatima učestvovala su br. J. Vrcan, dr. Avelini, prof. Kastropil, dr. K. Pušarić, R. Čulić, J. Mimica, sudija M. Marić, Josip Boko, dr. Rančić, inž. T. Vuković i toliki drugi.

Priznanje br. dru Buiću.

Nakon što je skupština odobrila izveštaje svih funkcionera te po predlogu revizijskog odbora izglasala s odobravanjem apsolutnog celokupnog župskog upravi, župski potstarešina br. V. Pera u ime članova župskih uprave i sletskog odbora predložio je da se starešini župe br. dr. M. Buić zapisnički izrazi priznanje i zahvala za njegov neumorni, inicijatorni sokolski rad oko priredbe i izvedbe prošlogodišnjeg sleta Sokolstva na Jadranu, pa mu je u ime istih poklonio Meštovićevu brončanu sletsku plaketu s posvetom. Govor i predlog br. V. Pera skupština je aklamacijom i odobravanjem prihvatala.

Izbor nove uprave.

Na predlog kandidacijskoga odbora, bila je jednoglasno birana ova uprava:

Staršina dr. Mirko Buić, tajnik Trg. Obrt. Komore; zamenik I Pera Vinko, sudski savetnik; II zamenik Grgić Mirko, finansijski savetnik; načelnik Lhotsky Frano, priv. činovnik; I zamenik Juraj Vrean, bank. ravnatelj; II zamenik Murat Zvonimir, činovnik samouprave; načelnica Dobrila Čulić, priv. činovnica; I zamenica Ivančević Milena, nastavnica gimnastike; II zamenica Kraljević Dordina, nastavnica gimnastike; prosvetar Roca prof. Stjepan; tajnik Krešimir Lovrić; blagajnik Škaric Ante, bank. činovnik; urednik Vrdoljak Stipe, penzioner.

Odbornici: Pavlić Petar, veterinar; Grgić Ante, priv. činovnik, Solin; Ligitic Pavo, priv. činovnik; dr. Petar Tripalo, advokat, Sinj; Mikačić Marško, trgovac; Didera Šime, opremač; Celić Ante, činovnik samouprave; dr. Josip Škaric, šef Higijenskog zavoda; arh. Ivačić Ivan; Mrklić M. Petar. Zamenici: Maričić Aleksandar, učitelj;

Radonić Mate, savetnik; dr. Sergije Machiedo; Kočina Josip, advokat, Trogir; Bučić Jerko, beležnik, Hvar; Pušarić dr. Kleme, advokat, Makarska; Josip Lebedina, učitelj; dr. Mate Beroš, opć. lečnik, Šestanovac; Mrklić Niko- la, priv. činovnik; Kenk Boris, starešina suda u Supetu. Revizori: Aljinović Frane; arh. Dane Žagar; Bonačić dr. Ivo, bank. direktor; Marović dr. Mi- ljenko; Jakel Gustav, priv. činovnik D. Kaštel. Zamenici: Trebotić Frane, upravitelj škole, Milna; Politeo dr. Baldi, opć. lečnik, Starigrad; Bradanović Marija, obrtnik, Vis; Petrić Simun, upravitelj škole, Komiza; Matković Pe- tar, Sinj. Časni sud: Majstrovic Dr. Ivo, advokat; Stanger dr. Ulikse, advokat; Mikačić Duje; Čulić Mate, trgovac; Zavoreo dr. Frane, drž. tužilac. Zamenici: inž. Tripo Vuković; Kalebić Bonifacije, učitelj; Oštrić Zvonko, sudija.

Predlozi za skupštinu Saveza.

Glavnoj godišnjoj skupštini Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije upućeni su od skupštine sledeći prihvaćeni predlozi:

1. Sokolstvo kako je bilo uredeno u našim zemljama pre osnutka Sokola K. J. iz vlastite pobude dalo je nebrojno žrtava i svetlih primera odanosti i neotstupanja od visokih ciljeva, koji su vodili potpunom ujedinjenju i jedinstvu jugoslovenskog naroda u vlastitoj državi.

Sokolska glavna skupština župe Split smatra da će Sokolstvo moći vršiti mnogo uspešnije i sa više pozivovanja daljnju svoju veliku misiju u jugoslovenskom narodu, bude li se svom patriotskom radu posvetilo stobno u demokratskim načelima i iz vlastite pobude.

2. Da se organizacija članstva reformira na način, da se uvede 1) redovni ili izvršujući članstvo; 2) pomačajuće članstvo i 3) članovi dobrovrtori, jer se smatra, da je jedino tom poslednjem pravu i dužnosti članstva moguće podržavati punu disciplinu.

O tome su nas uverile prilike, koje danas vladaju u našem Sokolstvu, pa smo tražimo apsolutnom potrebom ako hoćemo da tu našu visoku zadaću provedemo zatražiti od br. Saveza da uloži sru moć, da se Sokolstvu povrati prvačnje demokratsko i jedino pravovo sokolsko uredjenje.

Raspisano je nadalje o učestovanju na sletu u Pragu, na kom će župa brojno učestvovati. U pogledu župskih okružnih sletova povereno je tehničkom odboru da izradi detaljan program. Nakon što su kod eventualnosti pretresena razna tekuća pitanja, starešina br. dr. Bučić zaključio je skupštini zahvaljujući u ime celog starešinstva župe na poverenju te je pozvao prisutne na daljnju još jaču i još intenziviju saradnju.

Župa Sušak - Rijeka

LEP NAPREDAK SMUČARSTVA.

Smučanje hvata polagano korenja u našim društvinama. Meseca novembra pr. g. osnovana je medu prvima smučarska sekcija u društvu Sušak-Rijeka, koja ukupno broji 28 članova, što naraštaja, što članova i članica. Otkako je po Gorskem Kotaru i na Snježniku zapao prvi sneg, članovi su sko svake nedelje na Platku ispod Hrv. Snježnika ili u Delnicama, gde su vrlo zgodni tereni za taj sport. Veštu i rasploženu grupu Sokola-smučara odvezle kamijon rano ujutro do Kamenjaka, od kuda se peške nastavlja do lugarske kuće na Platku. Tu se razvijaju sve do kasna popodneva treningi u lepoj uvali oko kuće ili se prave manje ture u okolicu, a navečer se izmjenjuju, ali osvežena mladež vraća auton opet kući — na more. Nekolicina članova proboravi na Platku više puta i po nekoliko dana zajedno, uživajući zimsku krasotu tog divnog kuta. Druge skupine polaze sa ostalim planinama-smučarima u nedelju jučer bržim vozom do Delnica, gde se sastaju sa drugim smučarima iz gornjih krajeva i Kotara. Jedna je samo šta, što naši članovi na želtjencima ne uživaju isti popust kao planinari, pa su stoga izleti u Delnicu za naše marljive skijaše u materijalnom pogledu puno osetljivije nego oni na Platku. Bilo bi vrlo potrebno, da bratski Savez što pre ishodi pogodnosti na želtjencima, koje uživaju članovi planinarskih društava, pa će nakon toga naši izleti leti i zimi biti mnogobrojniji i zato korisniji za naš članstvo.

Dne 31 januara o. g. priredena je u Delnicama po zagrebačkom Zimskosportskom poduzezu utakmica za prvenstvo Savske banovine te je na istoj prvi put uzelio učešće 5 članova sušačke sokolske sekcije i to braća Arčanin Ivo, Suštar Adej, Krizanec Viktor, Mini Hektor i Arčanin Krsto. Potoci su za prvi put na pruzi od 18 km (od ukupnih 88 natjecatelja) posvema zadovoljavajuće uspjehe. Izmedu njih je najbolje prošao brat Ivo Arčanin sa 2.16.13 na 25. mestu od 44 seniora. Pri-

ređbi samoj prisustvovalo je ukupno 20 članova sušačkog otska.

Medutim je Sokolsko društvo u Delnicama osnovalo svoj smučarski otsek, koji je već dne 21 februara isto tamo priredio veliku utakmicu za prvenstvo Gorskog Kotara i za prvenstvo Sokolskog goranskog okružja. U ovom posljednjoj natjecali se od sušačke sekcije već 14 članova, a od otska u Delnicama 9 članova, dokle ukupno 70 muških i 9 ženskih natjecatelja pokazuju lepi razmjer. Mlađe od 8 do 14 godina startalo je 46. Pruga za seniore i juniore bila je ovog puta 16 km i vrlo zanimiva, ali je bura dosta smetala, no natjecatelji pokazali su se unatoč toga na svom mjestu. Naši bolji takmičili su se opet sa skijašima Gorskog Kotara u Zagrebu te su razmerno i ovog puta postigli povoljnija mesta. I nasi početnici došli su svi na cilj. Prva najbolja trojica od Sokola u seniorima su braća Kezeli Juro i Turk Anton iz Delnica te Zlender Eligije iz Sušaka, na 15, 16 i 19 mesto od seniora. Najbolja sokolska trojica u juniorima: Šuštar Adej, Krizanec Viktor i Zidarić Drago iz Sušaka, 15, 18 i 19 mesto od 29 juniora. Od subjuniora (6 km pruga) najbolja sokolska trojica: Orle Andrija, Majnarić Nikola i Kezeli Ivan, svi iz Delnica, 4, 5 i 6 mesto od 17 njih. Najbolja vremena postignuta po Sokolima: Kezeli — senior 1.55.13; Šuštar — junior 1.45.5; Orle — subjunior 45.37. — Odredene su i naročite sokolske nagrade. Samoj utakmici prisustvovali su mnogobrojni članovi sušačkog i delničkog Sokolskog društva, na čelu sa starešinom župe te bratom Ivom Poličem. Tehnički vod utakmice bio je neumorni brat ing. Klaić iz Delnica, star i planinar, smučar i organizator sličnih priredbi. Njemu uz rame agilni brat ing. Kajfež, tajnik delničkog Sokolskog otska. Od sušačke sekcije prisustvovala su 22 člana.

Interes za tu granu zimskog sporta razvija se uveć jače pa imade nade, da će naredne godine naši članovi moći stupiti u borbu i sa istaknutijim smučarima iz Zagreba i od drugih. Bratska župa izšla je u susret smučarima po društvinama, nabavivši za vežbanje nekoliko parova smučki. Ide se zatim, da se organizuju i po ostalim društvinama smučarske sekcije pa je zatim mljeni brat ing. Klaić, da poradi na razvitu tog zdravog sporta u goranskom društvima. Početak je tu, a nastojati će se i sa drugih strana da u tome počekimo napred. Trebamo dobrobiti krmara Sokola pa će biti stoga potrebno, da nekolicina marljivih članova ide u tečajevi ili da se u Gorskem Kotaru priredi takav tečaj, jer tamo ima za tu svrhu podesnog terena.

SOKOLSKO DRUŠTVO RAB.

Naše je društvo imalo prošle godine značajnih uspeha, a što je sve istaknuto na ovogodišnjoj skupštini, na kojoj je članstvo došlo do priznanja svojoj uprave, koja je sem malih promena izabrana da vodi društvo i kroz ovu godinu.

Sokolski dom je sagraden tako, da su predviđene i zadovoljene sve tehničke i higijenske potrebe te je zato iskoristeno prizemlje, dok je polukrat i I. sprat podignut radi unajmljenja, kako bi se prihodima isplatio dom.

Uprava društva uložila je sav trud dok je uspela da iznajmi polukrat i I. sprat te se 1. januara u sve te prostorije uselio Kotarski sud.

Zadnjih dana postiglo je društvo i drugi lepi uspeh, zaključivši jedan amortizacioni zajam, iz kog će se isplatiti verovnike, koji su dobavili društvo materijal za gradnju doma, te je na taj način obezbedilo sebi trajan rad i napredak. Kroz malo godina društvo će iz najma isplatiťi zajam, čime je zatim povećalo svoju poslužnu površinu.

S druge strane prednjački zbor radi marljivo sa svim kategorijama na tehničkom polju. Osim Tyrševe proslave spremi se da 23 aprila proslavi dan oslobođenja Raba od talijanske okupacije. Sprema se i za IX svesokolski slet u Pragu, za koji će se prihodima od akademija potpomoći siromašnije vežbače, koji će nastupiti u Pragu. Da bi se omogućilo što veće učešće vežbača, koji su isključivo radnici, a obzirom na današnja teška vremena, ovi će se učesnici na poslednjoj sednici uplatiti na poslednjoj utakmici u Delnici, a u slijedećoj u Zagrebu.

Prosvetni odbor je kroz mesec januar i februar održao predavanja o sv. Savi, rimskom paktu, o dr. Miroslavu Tyrsu i biskupu J. J. Strossmajeru. Mogućnosti su sve tu, pa sokolski rad neće ostati bez uspeha u našem mestu, koje je od svog celokupnog stanovništva 25% u sokolskim redovima. Našem pravom smjeru i cilju radeći u duhu velikog osnivača neće preći ni kakve zapreke.

SOKOLSKO DRUŠTVO DELNICE.

Naše Sokolsko društvo, iako nije još prošlo godinu dana od njegovog osnutka, lepo se razvija, te je osnovana i smučarska sekcija, koja je priredila dana 21 februara o. g. smučarsku

utakmicu, te se od Sokola prvi plasirao Juro Kezeli. — Pročelnik smučarski je brat ing. Klaić Aleksandar.

Osnovana je također četa starih vežbača, koji vrlo marljivo i nadasve zdušno vrši svoju dužnost.

U najnovije vreme u osnutku je i streljačka sekcija, kojoj je pročelnik br. potpukovnik Obradović. Za uspeh iste jamči nam ličnost br. pročelnika.

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVALJA

Ovo je društvo dana 16. januara o. g. održalo glavnu godišnju skupštinu. Posle izvestaja pojedinih funkcionara izabrana je sledeća nova uprava: starešina dr. Ivo Markovina, zamenik st. Crnković Andrija, poč. Jose, prosvetar Ivan Vučić, upravitelj škole, tajnik Nevenka Crnković, učiteljica, načelnik Andrejčić Ivo, opć. tajnik, zam. menik Ham Anton, šef, načelnica Bodlović Nada, učiteljica, zamenica Kamenarović Nada, učiteljica, blagajnik Vitezica Mašim, brijac.

Od početka ove godine opaža se u društvu sve življje rad na svakom polju. Vrši se redovito vežbanje članova, naraštajaca i dece u prostoriji Sokolskog društva. Broj se novih članova povećava. Osnovan je prosvetni odbor, koji drži predavanja svakog mjeseca. U opešu istog osnovano se pozorišnu dilektantsku sekciju, koja je već dala na 1. I. o. g. igru »Sokolski nadzornik« od Nušića, a sada marljivo i novi komad

gračić, Matko Rubinić, Viktor Suligoj, Ivo Škarpa i Lacko Zima. Zamenici: dr. Ivo Hercezi, dr. Makso Dimić (Ludbreg), Lovro Gudlin (D. Kraljevec), Mr. Stjepan Milčetić (Vinica), Vladimir Rožić (Ivanec), Viktor Stegnšek (Var. Toplice), Franjo Jelačić i Matija Maceković (Čakovec), Kečkeš Feliks (Prelog) i Tomo Barulek (Kotoriba). Revizori: Nikola Bosanac, Rudolf Hršak, Mihajlo Kovačević, Robert Kranjc i Albert Lieberman; zamenici: Antun Matasović (Čakovec), dr. Hinko Marić i Duro Novak. Sud časti: Viktor Pongračić, Zvonko Suligoj, Lacko Zima i dr. Franjo Tropper; zamenici: Herman Haller, dr. Zvonko Milković i Lacko Žirovčić.

Nakon izbora nove uprave zahvalio se je starešina br. Belčić u ime sviju izabranih na poverenju, obećavši da će nova uprava sve sile uložiti oko napretka Sokolstva u ovim krajevima.

Župa Zagreb

KAKO JE USPELA PROSLAVA 1. DECEMBRA.

Sokolska društva u pojedinim mestima ne obuhvaćaju baš velik krug ljudi što se tiče broja. Snaga Sokolstva bila je uvek ne u broju nego u kvalitetu njegovih članova, i u požrtvovnosti članstva i agilnosti vodstva. Ipak, kada se sakupe pojedinačni napori sokolskih radnika u pojedinim mestima zajedno, onda se vidi, što znači sokolska organizacija, i kako velik uticaj može Sokolstvo da vrši na svoje članstvo, i u na ostalo pučanstvo. Proslava 1. decembra na području Sokolske župe Zagreb održana je u 52 društva (od njih 55), i u 36 četa (od 73). Mnoge su od tih četa slavile proslavu zajedno s matičnim društvom. Predavanja bilo je ukupno 120, koje je slušalo oko 31.000 ljudi. Sokolski zavet položilo je 1970 članova i članica. Održano je 26 akademija, 16 zabava i 8 posela, a celokupan cist prihod društava iznosio je oko 110 hiljada Din. Na žalost, za pogrančena društva nije vršeno sakupljanje knjiga ni novaca. Možda je to zbog preobilnog programa, pa je ova veoma važna naša zadaća propuštena. Trebalo bi posebnu priliku da to upotrebiti, kada će se čitava pažnja moći na tu stvar da koncentriše.

TYRSEVA PROSLAVA.

Tyrseva je proslava u Zagrebu proslavljena naročito svečano. Sva su zagrebačka društva izvršila "duhovnu pripremu", a dne 5. o. m. održana su članstvu predavanja o Tyršu. Tri su društva priredila i zabave s programom, te su sve vrlo lepo uspeli. No to su bile interne, intimne proslave.

Svečana proslava za uzvanike i šire javnost održana je u nedelju 6. marta u Malom Kazalištu, a priredila su je zajedno sva zagrebačka sokolska društva. Proslavu je otvorio lepim govorom starešina župe brat dr. Oton Gavrančić.

Današnja slava, naglasio je on, zajednička je svim Sokolima, to je prava narodna slava. U zadnje doba usledili su česti, ali ničim opravdani napadaji na Sokolstvo. S izvesne strane napadano je Sokolstvo zato, što stoji na principu verske snošljivosti. Predbacivalo nam se, kao da je naš stav protuverski.

Naprotiv, Sokolstvo se drži one Kristove, da treba ljubiti i nепрјатељи svoje, a kako onda, da ne ljubi rođenu braću, ma koje vere bila. Taj naš princip verske tolerancije osnovan je i na bratskoj zajednici. Kod nas ne može da napreduje ni jedna institucija, koja je osnovana na isključivo verskoj bazi. Sve napadaju, koji su na nas upereni, moramo u ime Sokolstva da odbijemo. Daleko je od nas svaka pomisao, da vodimo kakav kulturni rat. Sokolstvo je mirno i na sve svoje proslave poziva i onu crkvenu organizaciju, koja je u dotičnom mestu najjača. U stanovitim krugovima, koji nas napadaju, veli se, da oni osuđuju Sokolstvo zato, što sledi našku dra. Tyrsa. A svi vi znate, da je nama uspomena na dra Tyrsa mila i draga zato, što je on osnivač Sokolstva. I kad mi slavimo njega, onda slavimo uspomenu na osnivača Sokolstva, a ne na filozofu. Mi ga slavimo ne za to da izazivamo, nego da se odužimo tradiciji osnivača Sokolstva.

Gовор је завршио, прочитавши pretstavku, коју je Sokolstvo grada Zagreba ponelo zagrebačkom gradskom zastupstvu, a која гласи:

Slavnost

Gradskom zastupstvu kr. i slobodnog grada Zagreba

Zagreb.

Ove godine navršava se 100 godina od rođenja dr. Miroslava Tyrša, osnivača velikog slovenskog sokolskog pokreta. U celom slovenskom svetu proslavice se uspomena na tog velikog muža, koji je svojim genijalnim duhom dao Sokolstvu njegovu ideologiju, svojim neumornim radom učvrstio i podigao sokolsku organizaciju do opće slovenske ustanove, a svojim bogatim znanjem dao mu je čvrste temelje.

Uloga koju je Sokolstvo — njegovo delo — vršilo u životu pojedinih slovenskih naroda i čitavog slovenstva, velika je. Sokolstvo je u danima slovenskog robovanja tudincu bilo organizacija najboljih narodnih snaga i najboljih narodnih ljudi. U danima herojske borbe za narodno oslobođenje i ujedinjene Sokoli su bili oni, koji su podnosiли највећe žrtve za opću stvar, jedni stradajući po tamnicama, drugi boreći se u dobrovoljačkim legijama, a treći radeći u narodnim oslobođenjačkim organizacijama. No tek u slobodnim nacionalnim slovenskim državama moglo je Sokolstvo da dade pun zamah svom programu radu: podizanje svih telesnih i moralnih sile slovenskih naroda do najdosežnije granice savršenosti. Uzgajajući narod telesno i moralno, nacionalno, demokrat-

ski i napredno, Tyršovo Sokolstvo je postalo pokret, koji je zadobio priznanje onih narodnih slojeva, a takođe i odlučujućih faktora u svim slovenskim državama. Ono je i na međunarodnom takmičenju sebi neosporno privabilo prvo mesto među svim organizacijama, koje telesno uzbajaju narod.

Sokolski je pokret, nošen Trševim idealima porastao do milijunske snage. Tradicije Sokolstva u gradu Zagrebu jake su. Već godine 1874 osnovano u Zagrebu prvo sokolsko društvo — Hrvatski Sokol, koje postaje matica celog hrvatskog Sokolstva i grad Zagreb već 1905 postaje sedište Hrvatskog Sokolskog Saveza, radeći pod vodstvom Tyrševih sledbenika.

U Zagrebu je g. 1900 osnovano i Srpsko sokolsko društvo i Zagreb postaje jak centar srpskog Sokolstva.

Uloga Sokolstva grada Zagreba velika je u celom slovenskom svetu, a njegov ideo u radu jugoslovenskog Sokolstva od bitne važnosti. Tu na historijskom tlu grada Zagreba sastaju se g. 1911 na drugom svesokolskom sletu po prvi put sve slovenske sokolske organizacije.

Posle velike tragedije rata opet se prvi puta sastaju slovenski Sokoli u Zagrebu g. 1924. I danas Sokolstvo u gradu Zagrebu živo želi da očuva i da se uzdrži na visini dostojojno svetih tradicija.

I sada, kada se u čitavoj Jugoslaviji i u celom slovenskom svetu slavi uspomena dr. Miroslava Tyrša, zagrebačko Sokolstvo, okupljeno u pet sokolskih društava, kao i svi gradski zastupnici, koji su članovi sokolske organizacije, mole da gradsko zastupstvo oda počast uspomeni velikog osnivača sokolskog pokreta dr. Miroslava Tyrša, i prozove jednu od znatnijih zagrebačkih ulica njegovim imenom.

Nakon toga pročitao je brat Stjepko Debeljak, prosvetar Sokola I, odlično predavanje brata dr. Nikole Mrvoša. Ovo predavanje bilo je sašljano od članstva i publike s velikom pažnjom. Brat dr. Mrvoš prodrio je u samu bit Tyrševog shvaćanja Sokolstva dublje nego iko. Danas, istinu govoreći, pored brata dr. Murnika, br. dr. Mrvoš najbolji je poznavala Tyrša u našoj državi, jer ga on zahvaća u celoj njegovoj veličini. Bratu Mrvošu je uspelo, da direktno, na samom izvodu, u originalu, iznese ličnost i ideje Tyrševe i da obori one površne, a često i smešne i tendenciozne kompilacije raznih brošurica o Tyršu.

Vojna muzika izvela je zatim Muhićev »Sokolsku uverturu«, pod dirigovanjem samog kompozitora. Iza toga su članovi Sokola I izveli jedne starje vežbe, iz ranijeg vremena, i kao kontrast jedne suvremene proste vežbe. Isto su za ženske vežbe pokazale članice Sokola II, dodavši na koncu još kratku ritmičku studiju, kao ukazivanje smerova, u kojima se kreće naš pokret telesnog vežbanja.

Sviranjem sveslavenske himne završena je ova sokolska svečanost. —

rb. —

SOKOLSKA ČETA DONJA KONJŠINA.

Dne 28 februara održana je u selu Donjoj Konjšini sastanak u svrhu osnivanja sokolske čete. Inicijativa je učitelja br. Viktora Brosija i trgovca Dvorščaka Rudolfa, da je došlo do toga narodnog zboru. Zbor je otvorio br. delegat dr. Mohr iz Zlatara. U upravu sokolske čete birani su: starosta br. ing. M. Tihomir, zamenik starosti i tajnik br. Brosig Viktor, učitelj, načelnik br. Dvorščak R., trgovac, blagajnik br. J. Svaljek, priv. činovnik, prosvetar br. dr. Cenkić, revizor br. D. Jaguš, trgovac i br. N. Hanžek, posednik.

SOKOLSKO DRUŠTVO PAKRAC.

Sokolsko društvo Pakrac, odajući poštu osnivaču Sokolstva dr. Miroslavu Tyršu, svečano je proslavilo stodjinskih njegova rođenja 5. marta o. g. u sokolskom domu. Predznaci da bi proslava zaista mogla u punom smislu odgovarati duhu Tyrša, opažali su se i po tome, što se je u sokolani na nekoliko dana pred samu proslavu užurbano radilo na programu kojim će se taj dan proslaviti.

Starčina društva neumorno obilazeći sokolsku dvoranu, kao i pojedine članove funkcionare koji su imali zadatak da izvedu poslednje pripreme za proslavu, vodio je računa o svakoj situaciji da dode na svoje mesto, kako bi sama proslava imala što svečaniji karakter. Program proslave bio je zaista udešen tako, da je odavao pravo manifestiranje jugoslovenske misli. Sama proslava počela je nešto posle 8 sati na veče, s pevanjem slavenske himne, koju je skladno otpjevao muški pevački zbor. O životu i radu dr. Miroslava Tyrša govorio je brat prosvetar društva M. Šučević, koji je u neiscrpnom izvoru prikazao život i rad Tyrša. Ostali deo proslave sastojao se iz nekoliko tehničkih tačaka, koje su sa puno volje i sokolskog poleta izvedene, zvanični deo proslave završila je društvena fanfara sviranjem čehoslovenske himne, posle čega je nastalo pravo sokolsko veselje uz zvuke društvenog orkestra pod vodstvom neumorne sezone A Kamenar, koja je duša svih naših priredaba.

SOKOLSKA ŽUPA NOVI SAD.

Da bi sva bratska Sokolska društva odnosno njeni članovi mogli šte lajkne naučiti proste vežbe za IX. slet, načelništvo Sokolske župe Novi Sad izradilo je i umnožilo slike pojedinih stavova i položaja propisanih prostih vežbi članova a koje je načelništvo Saveza pregledalo i odobrilo.

Cena je slići 10 dinara koje pri narudžbi treba poslati župi Novi Sad da bi se izbegli nepotrebni poštanski izdaci.

Nove knjige

Telovadba je pot k zdravju in kreposti!
V dopolnilo strokovnih knjigic.

Priporočamo nabavo novih strokovnih knjig iz svetovne literature:

Nova pot telesne kulture. (Nem.) Spisal prof. E. Preiss. — 4. izdanje. 111 podob in velika slikanica. Poudarek važnosti pravilne telesne vzgoje. — Broš. Din 120.—.

Svobodo telesu! Spisal katol. teolog. (Nem.) — 3. izdanje. 10 slik. Sodobna razprava o gibjanju na zraku. Cena Din 15.—.

H. Surén: Človek in sojne. Sojna kopel krepi in utrija telo. (Nem.) 75. izdanje. 142 prirodna posnetka. Splošno zanimanje. — Broš. Din 75.— vez. Din 90.—.

H. Surén: Šola telesa. (Nem.) Knjiga za oba spola vseh starosti. 144 prirodni posnetki, 18 anatom. risb, 16 slik, dvobavna dvojna tabela, 5 učnih tabel s 60 slikami. Kažipot k telesni moći. — Broš. Din 120.— vez. 157'50.

H. Surén: Gimnastika dihanja. — 37. izdanje. 98 prirodnih posnetkov, dvojna tabla v barbotisku. Važnost pravilnega dihanja. — Broš. Din 75.— vez. Din 97'50.

H. Surén: Gimnastika zamahov. — 3. izdanje. 147 slik. Izpopolnilo vsake telesne vežbe. — Broš. Din 105.— vez. Din 120.—.

H. Surén: Telovadba z orodjem. Železna krogla, krogla z ročajem, krogla za met, kladiivo, 75 učnih slik v kartonu. — Din 90.—.

H. Surén-Herman Heterer: Gimnastika v dvójicah. 3. izdanje. 70 slik. — Broš. Din 60.— vez. Din 75.—. Vaje posebno priporočljive za dom.

Za žene in deco:

Dora Menzler: Telesna vzgoja žene. I. del. — 36. izdanje. 50 prirodnih posnetkov. Broš. Din 45.—. Navodila, kako dosegči zdravje in lepotu.

Dora Menzler: Lepota tvojega telesa. Zdravstvena in umetniška vežba telesa. 24. izdanje. 96 slik. Broš. Din 90.— vez. Din 109.—.

Alice Bloch: Telo deteta. Telesne vežbe za deco. Priporočljivo vsaki materi. 20. izdanje. 125 prirodnih posnetkov. — Broš. Din 67'50, vez. Din 82'50.

Vsa naročila izvršuje točno po želji:

Učiteljska knjigarna

Ljubljana, Franciškanska 6

TELEFON 33-97.

Jesam li poslao preplaču za sokolske liste?

Hotel - Pension

Vlastito kupalište

"JADRAN" SUŠAK

potpuno renovirano

Pod novom upravom

Preporučuju se vlasnici

M. V. KUNDIĆ

KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVĀZ

N

A

J

I

Z

J

E

N

E

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Jenajmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernjšega.

Tiskarski šolski, mladinske, poslovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige v enovarnem tisku. Brošure in knjige in vsebavn